

ПАВЛУСЫҢ ФИЛИПИЛИЛЕРЕ ХАТЫ

1–НҖИ БАП

¹ Месих Исаның гулы мен Павлус ве Тимотеосдан Филипидәки гөзегчилер хем хызматчылар билен билеликте Месих Исада болан әхли мукаддеслере салам! ² Атамыз Худай, Реб Иса Месих сизе мерхемент этсин, паракатлык берсин!

Шүкүр ве дога

³ Мен сизи хер гезек ятланымда, Худайыма шүкүр эдип, ⁴ илкинжи гүнден тә шу вагта ченли Хош Хабары яйратмакда эден хызматдашлыгыңыз себәпли, ⁵ хемише, хер догамда барыңыз үчин шатлык билен дилег эдйәрин. ⁶ Сизде оңат ише башлан Худайың Месих Исаның гүнүне ченли муны битиржекдигине ынамым бар. ⁷ Сизиң барыңыз хакда шейле ойланмагым хакдыр, чүнки сиз мениң йүрегимдесиңиз. Зынжырлар билен баглы болсам-да, Хош Хабары горап, тассыкласам-да, сизиң барыңыз Худайың мерхеметине мениң билен пайдашсыңыз. ⁸ Месих Исаның сөйгүси билен хеммәңизи нәхили күйсейәнлигиме Худай гүвәмдир. ⁹ Сиз Худайың шөхраты хем өвгүси үчин, Иса Месихден гелен догрулыгың мивесинден долуп, ¹⁰ Месих Исаның гүнүне ченли сап, мүйнсүз болар ялы, ¹¹ иң ёкары затлара гөз етирмегиңиз үчин, сөйгиңиз билим хем дүшүнжеде барха артсын дийип дога эдйәрин.

Хош Хабарың яйрамагы

¹²Эй доганлар, мениң башдан гечиренлеримниң Хош Хабарың яйрамагына ярандыгыны билмегиңизи ислейэрин. ¹³Чүнки кайсарың тутуш көшгүни саклаян эсерлерге ве бейлекилере мениң Месих угрунда зынжырлар билен баглыдыгым шонуң нетижесинде мәлим болды. ¹⁴Доганларың аглабасы мениң зынжырлар билен баглыдыгым үчин Реббе ынанып, Худайың сөзүни горкусуз сөзлемекке өнкүсинден хем көп батырлык гөркезйәрлер. ¹⁵Кәбирлери бахыллык хем жедел билен, кәбирлери ягшы ниет билен Месихи вагыз эдйәр. ¹⁶Олар мениң Хош Хабарың горагчысы эдип отурдыландыгымы билип, муны сөйги билен эдйәр. ¹⁷Эмма бейлекилер йүрек саплыгы билен дәл-де, бендилигимде маңа мушактат етиржек болуп, Месихи игенжеңлик билен вагыз эдйәр. ¹⁸Эдиленде нәме? Исле бахана билен, исле хақыкат билен, гараз, хер ёл билен Месих вагыз эдилйәр. Мен муңа шатланярын ве шатлана-рын. ¹⁹Чүнки мунуң сизиң догаларыңыз аркалы хем-де Иса Месихиң Рухуның көмеги аркалы мениң гутулмагыма себәп болжагыны билйәрин.

²⁰Мен хич бир затда утанжым болман яшасам хем, өлсем хем, хемишекиси ялы, Месихиң хәзир хем беденимде өвги билен бейгелдилмеги үчин, долы гайрат этмәге улы умыт билен гарашярын. ²¹Чүнки мениң үчин яшайыш Месих, өлүм хем газанчдыр. ²²Беденде яшажак болсам, бу маңа хасыллы зәхмет чекмәге пурсат болар. Шейлеликте, хайсысыны сайлажагымы билмейэрин. ²³Хер ики тарапа-да чекилйәрин. Мен айрылмагы, Месих билен болмагы арзув эдйәрин, бу хас говудыр. ²⁴Йөне мениң беденде галмагым сизиң үчин хас герекли. ²⁵Мен галжагымы ачык билйәрин. ²⁶Ене яныңызда болмагым билен, мен себәпли Месих Исада болан магтанжыңыз артар ялы, иманда илерлемегиңиз, шатланмагыңыз үчин, барыңыз билен галарын.

²⁷ Дине гезишиниз Месихиң Хош Хабарына мынасып болсун. Шейлеликте, гелип, сизи гөрсем-де, яныңызда болман, хал-ягдайыңызы эшитсем-де, сизин бир рухда берк дураныңызы, Хош Хабара болан иман үчин бир жан болуп гөрешйәниңизи, өзүңизе гаршы чыкянлардан хич затда горкмаяныңызы билейин. ²⁸ Бу болса оlara хеләк болжакларыны, сизе-де гутулжагыңызы гөркезйән белгидир. Булар хем Худай тарапындыр. ²⁹ Чүнки Месихиң хатырасына Оңа дине иман гетирмек дәл, эйсем, Онун угрунда гөрги гөрмек хем сизе берлендир. ³⁰ Сизин алып барян гөрешиниз менден гөрән ве хәзир хем алып барянымы эшиден гөрешиниздир.

2—НЖИ БАП

Месихден гөрелде алың

¹ Шейлелик билен, Месихде болмакда теселли, сөйгүден доган гөвүнлик, Руха шәриклик бар болса, йүрекден бир дуйгы ве рехимдарлык бар болса, ² онда бир пикир хем сөйгүде, рухда хем максатда бирлешип, бегенжими долдурың. ³ Хич бир зады игенжеңлик, шөхратпазлык билен этмән, эйсем, кичигөвүнлилик билен бейлекилери өзүңизден үстүн сайып эдин. ⁴ Хер ким дине өз пейдасыны дәл-де, бейлекилериң хем пейдасыны гөзлесин. ⁵ Месих Исада болан бу пикир сизде-де болсун. ⁶ Ол Худайың хәсиетине эе болса-да, Худай билен деңлиги олжа хасап этмән, ⁷ гайтам, гул хәсиетини алып, адам кешбине гирди, Өзүни хич этди. ⁸ Сыпатда ынсан болуп, өлүме, хатда хач үстүндәки өлүме-де боюн эгип, Өзүни кичелтди. ⁹ Шонун үчин хем Худай Оны жуда бейгелдип, Оңа әхли атдан белент ады берди. ¹⁰ Ол муны Гөкдәкилерин, Ердәкилериң ве Ер астындакыларың бары Исаның адының хатырасына дыз әпсин, ¹¹ хер дил Ата Худайың шөхраты үчин Иса Месихиң Ребдигини ыкпар әтсин дийип этди.

Гутулышыңызы амала ашырың

¹²Эй, сөйгүли доганлар, шонуң үчин, мыдама сөзе гулак асышыңыз ялы, диңе мениң барлыгымда дәл, хас-да бетер шу вагт ёклугымда горкы хем титреме билен өз гутулышыңызы амала ашырың. ¹³Чүнки Өз халайшына гөрә, сизде хем ислемеги, хем-де эмеле гетирмеги хасыл эдйән Худайдыр. ¹⁴Дүнйәде ышык кимин ялпылдаян эгри хем азгын неслиңизиң ортасында айыпсыз, сап, Худайың мүйнсүз чагалары болмак үчин, ¹⁵әхли зады хүнүрдисиз, жеделсиз эдин. ¹⁶Мен бидерек ере ёртманлыгым, бидерек ере зәхмет чекмәнлигим үчин, Месиҳиң гүнүнде магтанар ялы, яшайыш сөзүни гайым тутуң. ¹⁷Сизиң иманыңызың гурбаны ве гуллуғы үстүне ганым Худая хөдүрленен шерап ялы дөкүлсе-де, мен шатланарын, хеммәңизиң шатлыгыңыза шәрик боларын. ¹⁸Шейлеликте, сиз хем шатланың, шатлыгыма шәрик болуң.

Тимотеос ве Эпафродит

¹⁹Мен сизиң хал-ягдайыңыздан хабарлы болуп, гөвнүми ынжалдайын дийип, сизе басым Тимотеосы ёлламагы Реб Исада умыт эдйәрин. ²⁰Чүнки сизиң ягдайыңыз барада онуң ялы ойланып, йүрекден аладаланжак башга адамым ёк. ²¹Себәби хеммелер Иса Месиҳиңкини дәл-де, өз пейдасыны гөзлейәр. ²²Тимотеосың болса, атасының янында ишлейән оглан ялы мениң билен бирликде Хош Хабарың яйрамагына хызмат этмек билен, өз гадыр-гымматыны субут эденини сиз билйәнсиңиз. ²³Мен ягдайымың нәхили болжагыны билен бадыма, оны ёлларын дийип умыт эдйәрин. ²⁴Өзүмиң хем басым баржагыма Ребде ынамым бар. ²⁵Эмма сиз тарапдан иберилен, мәтәчлигимде маңа гуллуқ эден доганым, ишдешим хем сөвешдеш ёлдашым Эпафродити сизе ёлламагы зерур билдим. ²⁶Чүнки ол хеммәңизи күйсәп, өзүниң хассадыгыны эшидениңиз үчин гаты гусса чекйәрди. ²⁷Догрудан-да, ол өлүм яссыгында

ятды, йөне Худай оңа, дине оңа дәл, эйсем, гайгы үстүне гайгы чекмез ялы, маңа-да рехим этди. ²⁸Шейлеликте, сиз оны гайтадан гөрүп бегенерсиңиз, онсоң мениң хем гайгыларым еңләр дийип, оны ховлукмач ёллаярын. ²⁹Бүтин шатлык билен оны Ребде гаршылаң, онуң ялы адамлары хорматлаң. ³⁰Чүнки ол сизин маңа болан гуллугыңызын етмезини долдуржак болуп, жаныны ховп астына сокуп, Месиҳиң иши угрунда тас өлүпди.

3—НҖИ БАП

Худайдан гелен догрулык

¹Эй доганлар, махласы, Ребде шатланың. Сизе бир зады гайталап язып отурмагың маңа зэхмети ёк, йөне бу сизин ховпсуз болмагыңыз үчиндир. ²Яманлык эдйән адамлардан, ол итлерден әгә болуң. Ялан сүннетден әгә болуң. ³Чүнки чын сүннетлилер, Худая Рухда гуллуқ эдйән, Месиҳ Иса билен магтанян, бедене ынам этмейән биздирис. ⁴Аслыетинде, мениң бедене-де ынам этмәге тутарыгым бар. Башга бири тене ынам этмеги пикир эдйән болса, мениң онуңкыдан хем көп тутарыгым бар. ⁵Мен догулмагымың секизинжи гүнүнде сүннетлендим. Ысрайыл уругындан, Беньямын тайпасындан, еврейлерден бир еврей болуп, Мукаддес Канун боюнча фарисейдирин. ⁶Ыхлас дийсеңиз, иманлылар йыгнагына азар бердим, Канундакы догрулык дийсеңиз, айыпсыздым. ⁷Маңа газанч болан хер зады Месиҳиң хатырасына зыян сайдым. ⁸Хава, угрунда бар задымы йитирен Реббим Месиҳ Исаны танамагың артык гымматы үчин хер зады зыян сайярын, Месиҳи газанжак болуп, сыр-сүплүк сайярын. ⁹Муны Мукаддес Канундан гелен өз догрулыгыма дәл, эйсем, Месиҳе болан иман аркалы берлен, иман саясында Худайдан гелен догрулыга эе болуп, Месиҳде болжак болуп эдйәрин. ¹⁰Өлүминде Оңа мензәп, Оны танамак, дирелишиниң гүйжүни, гөргүлерине шәриклигин нәхилидигини билмек, ¹¹гараз,

өлүмдөн дирелише етмек ислейэрин. Пеллехана тарап ылгалың. ¹² Мен хәзирден булара етеними я кәмиллешеними айтмаярын, йөне Месихиң мени газанмақдакы мақсадыны газанжак болуп жан чекйэрин. ¹³ Доганлар, мен өзүми муны газанан хасап этмейэрин. ¹⁴ Эмма бир зады эдйэрин: ыздакы затлары унудып, өндәкилере эл узадып, Худайың Месих Исадакы арша тарап болан чакылыгының байрагына мынасып болмақ үчин, пеллехана тарап ылгаярын. ¹⁵ Шейлелик билен биз, кәмиллер, барымыз шу пикирде болалың. Сиз бир затда башга хили пикирде болсаңыз, онда Худай муны-да сизе ачык гөркезер. ¹⁶ Йөне нәмә етен болсак, шол дүзгүне* лайык гезип, шол пикирде болалың.

¹⁷ Доганлар, менден гөрелде алмақда бирлешиң. Бизден алан гөрелдәнизе гөрә гезйәнлере середиң. ¹⁸ Чүнки сизе энчеме гезек айдышым ялы, хәзир-де аглап айдярын, көп адамлар Месихиң хачына душман болуп гезйәр. ¹⁹ Оларың соңы хеләкчиликдир. Таңрысы гарынларыдыр. Олар өз айыплары билен магтанып, дине бу дүнйәниң пикирини эдйәр. ²⁰ Бизиң ватанымыз Гөкдедир. Шол ерден хем Халасгәре, Реб Иса Месихе гарашяндырыс. ²¹ Ол хер зады Өзүне табын этмеги башарян гүйжи билен бизиң ужыпсыз беденимизи үйтгедип, Өз шөхратлы беденине меңзедер.

4—НҖИ БАП

Өвүтләр

¹ Мунуң үчин, эй, мениң күйсейән сөйгүли доганларым, гуванжым ве башымың тәжи, Ребде берк дурун, эй сөйгүлилер. ² Мен Эводия ве Синтихә ялбарярын, Ребде пикирдеш болсунлар. ³ Хава, эй, чын ишдешим, сенден-де бу аяллара гарашык этмеги хайыш эдйэрин, чүнки булар мениң билен, Клемент ве атлары яшайыш китабында язылан бейлеки ишдешлерим билен Хош Хабары яйратмақ

---

* 3:16 *Шол дүзгүне* — иң гадымы голязмаларда: «шоңа».

угрунда гөрешдилер. ⁴Ребде хемише шатланың, ене-де айдырын: шатланың. ⁵Сизиң юмшаклыгыңыз бүтин ын-санлара белли болсун. Реббиң гелмели вагты голайдыр*. ⁶Хич задың аладасыны этмән, хер затда дилеглериңизи дога ве ялбарма аркалы шүкүр билен Худая билдириң. ⁷Хер хили дүшүнжеден ёкары болан Худайың парахатчылыгы Месих Исада сизиң йүрегиңизи, пикирлериңизи горар. ⁸Махласы, эй доганлар, догры, хорматлы, адалатлы, тәмиз, якымлы, тарыпланян нәме бар болса, артык ве өвгә мынасып бир зат бар болса, сиз шол хакда ойланьың. ⁹Менден өврениң, кабул эден, эшиден ве гөрениң затларыңызы эдиң, онсоң парахатлык берен Худай сизиң билен болар.

Павлусың миннетдарлыгы

¹⁰Ахырсоңы, мен хакдакы аладаңызы тәзелейәндигиңиз үчин, Ребде гаты шатланярын. Аслыетинде, аладаланярыдыңыз, йөне пурсат ёкды. ¹¹Булары етмезчилигимин барлыгы зерарлы диймейәрин, чүнки хер хили ягдайда барыма кайыл болмагы өвреним. ¹²Мәтәчлик чекмеги-де, болелин яшамагы-да билйәрин. Хер хили ягдайда хем доклугың, хем ачлыгың, хем болелин яшамагың хем-де мәтәчликде болмагың сырыны өвреним. ¹³Өзүми гүйчлендирйән Месих аркалы хер зады этмеги башарярын. ¹⁴Йөне сиз мениң мушакгатларыма шәрик болуп говы этдиңиз. ¹⁵Хош Хабарың яңы яйрамага башлан вагтларында, мен Македониядан ёла дүшенимде, өзүңизден башга хич бир йыгнагың алыш-бериш ишинде маңа гошулмандыгыны, эй филипилилер, сиз-де билйәнсиңиз. ¹⁶Мен Селаникдекәм хем сиз бир-ики гезек хажатларым үчин маңа көмегиңизи етирдиңиз. ¹⁷Мен сылаг угрунда дәл, дине сизиң хасабыңыза көпелжек мивелери гөзлейәрин. ¹⁸Әхли задым бар, артыгы билен бар. Сизден гелен

---

* ^{4:5} *Реббиң гелмели вагты голайдыр* — грекчеде: «Реб голайдыр».

совгатлары Эпафродитден аланым үчин, кем задым галмады. Булар: хошбой ыс, Худайың халажак гурбанлары. ¹⁹ Мениң Худайым әхли хажатыңызы Месих Исадакы шөхратлы байлыгы билен долдурар. ²⁰ Атамыз Худая әбедилик шөхрат! Омын.

Саламлар

²¹ Бүтин мукаддеслере Месих Исада салам айдың. Мениң янымдакы доганлар сизе салам айдяр. ²² Бүтин мукаддеслер, ылайта-да, кайсарың ичерси салам айдяр. ²³ Реб Месихиң мерхемети сизиң әхлиңиз* билен болсун! Омын.

---

* 4:23 *Әхлиңиз* — иң гадымы голязмаларда: «рухуңыз».

ПАВЛУСЫҢ КОЛОСЕЛИЛЕРЕ ХАТЫ

1—НҖИ БАП

¹Худайың ислеги билен Месих Исаның ресулы болан мен Павлусдан, доганымыз Тимотеосдан, ²Колоседәки мукаддес хем иманлы доганлара салам! Атамыз Худай ве Реб Иса Месих сизе мерхемент этсин, паряхатлык берсин.

Павлус Худая шүкүр эдйәр

³Биз мыдама сизин үчин дога эдип, Реббимиз Иса Месихиң Атасы Худая шүкүр эдйәрис. ⁴Чүнки сизе гелип говшан Хош Хабарың хак сөзүни өнден эшиден ве сизин үчин Гөкде сакланан умыдыңыз үчин, ⁵сизин Месих Иса болан иманыңызы, бүтин мукаддеслере болан сөйгиңизи эшитдик. ⁶Бу Хош Хабар, оны эшидип, Худайың мерхеметине хакыкатдан гөз етирен гүнүңизден бәри, сизин араңызда болшы ялы, бүтин дүңйәде-де миве берип, өсүп гелйәр. ⁷Муны-да бизин үчин Месихиң садык хызматкәри сөйгүли ишдешимиз Эпафрадан өврениңиз. ⁸Сизин Рухдакы сөйгиңизи-де бизе ол хабар берди.

Павлусың колоселилер барадакы догасы

⁹Муны эшиден гүнүмизден бәри, биз хем сизин үчин дога этмегин, бүтин акылдарлык ве рухы дүшүнжеде Худайың ислегиниң билими билен долмагыңызы дилемегин ызыны үзмейәрис. ¹⁰Реббе мынасып ягдайда гезип, Оны хер бабатда хошнут этмегиңиз, хер оңат иште миве берип,

Худайы танамакда өсмегиңиз, ¹¹ Онун шөхратлы гудраты-на гөрә, бүтин сабыр, чыдам үчин, хер хили гүйч билен гүйчленмегиңиз үчин дилег эдйәрис. ¹² Мукаддеслериң нурдакы мирасындан пай алмага сизе башарнык берен Худая, Ата бегенч билен шүкүр этмегиңиз үчин дога эдйәрис. ¹³ Ол бизи гаранкылык хәкимлигинден гутарып, Өз сөйгүли Оглуның Патышалыгына гөчүрди. ¹⁴ Биз Онда гутулыша, гүнәлериң өтүлмегине эдириш.

Месихиң кимдиги ве везипеси

¹⁵ Гөрүнмез Худайың кешби, бүтин ярадылышың ил-кинжи догланы Олдур. ¹⁶ Себәби Гөкдәки ве ердәки гөрүн-йән хем гөрүнмейән затлары, тагтлардыр хәкимиетлери, хөкүмдарлыклардыр ыгтыярлары — барыны Шол яратды. Хер зат Ол аркалы ве Онун үчин ярадылды. ¹⁷ Хер затдан озал бар Олдур, бүтин затлар Ол аркалы ербе-ердир. ¹⁸ Бедениң, ягны иманлылар йыгнагының башы Олдур. Хер затда Өзи биринжи болар ялы, башлангыч, өлүләрден ил-кинжи доглан-да Олдур. ¹⁹ Чүнки Худай бүтин долулыгының Онда болмагына, ²⁰ Онун хачда дөкүлән ганы аркалы паракатчылыгы беркарар эдип, ердәки затлар болсун, Гөкдәки затлар болсун — барыны Өзи билән ярашдырмага разы болды. ²¹ Бир вагтлар эрбет ишләр үчин пикириңизде Худая ят хем душман болан сизи-де, ²² инди Месих Өз ын-санлык бедениниң өлүми аркалы Худай билән ярашдырды. ²³ Өзүңизиң эшиден, Гөк астындакы бүтин ярадылышда вагыз эдилән, мен Павлусың-да хызматкәри болан Хош Хабарымың умыдындан гымылдаман, иманда эсаслы берк дурсаңыз, Худай сизи мукаддес, чирксиз ве мүйнсүз эдип, Өз өңүнде гояр.

Павлусың иманлылара хызматы

²⁴ Мен сизиң угруңызда гөрән гөргүлериме инди гу-ванярын, Месихиң тени болан иманлылар йыгнагы угрун-дакы мушакгатларың етмезлериңиң үстүни өз тенимде

долдурярын. ²⁵ Мен, Худайың сөзүни, гечен дөвүрлерден, несиллерден яшырылан сыры бүтинлей билдирмек үчин, Худайың сизиң пейдаңызга маңа берен везипесине гөрө, иманлылар йыгнагының хызматкәри болдум. ²⁶ Инди болса сыр Онуң мукаддеслерине аян болды. Худай олара миллетлер арасында бу сырың шөхратлы байлыгының нә-медигини, ²⁷ ягны шөхрат умыды болан Месихиң ичиңиз-дидигини билдирмек иследи. ²⁸ Биз әхли адамы Месихде Худая кәмил хөдүрләр ялы, хер киме өвүт-үндев эдип, әхли кишә бүтин акылдарлык билен тәлим берип, Месихи вагыз эдйәрис. ²⁹ Шоңа гөрә-де, мен Онуң гудрат билен өзүмде ишлейән гүйжүне даянып, гөрөшип зәхмет чекйәрин.

2—НЖИ БАП

¹ Мен сизиң үчин, Лаодикиядакылар ве мени гөрмедик-лерин әхлиси үчин, нәхили улы гөрөш алып баряндыгымы сизиң билмегиңизи ислейәрин. ² Ата Худайың сырыны, ягны акылдарлыгың хем билимиң бүтин хазыналарының гизленен Месихини танамаклары үчин, ³ дүшүнжеден угур алан долы ынамың байлыгына говушмаклары үчин, сөй-гүде биригип, йүреклериниң теселли тапмагыны ислейә-рин. ⁴ Муны хич ким сизи сүйжи сөзләр билен алдамасын дийип айдярын. ⁵ Чүнки беден боюнча өзүм араңызда ёк хем болсам, дүзгүнлигиңизи, Месихе болан иманыңы-зың берклигини гөрүп, рух боюнча шатлык билен сизиң яныңыздадырын.

Месихде яшамак

⁶ Реб Месих Исаны нәхили кабул эден болсаңыз, Онда шейле хем гезиң. Сизе өврөдилиши ялы, Онда көк уруп абатланып, ⁷ иманда беркәп, көп шүкүрләр эдиң. ⁸ Әтия-жы элден бермән! Месих билен дәл-де, адам дәплери ве дүнйә йөрелгелери боюнча дөрән философия, бош алдав билен бири сизи есир эдәймесин! ⁹ Чүнки худайлыгың бү-

тин долулыгы беден шекилинде Месихде яшаяндыр. ¹⁰ Сиз хем әхли хөкүмдарлык, әхли хәкимиетлер башы болан Месихде кәмиллиге говшансыңыз. ¹¹ Сиз Онуң сүннети билен, гүнәли тебигаты чыкарып, адам эли билен эдилмедик сүннет билен Онда сүннетлендиңиз. ¹² Чокундырышда Онуң билен бирликде гөмлүп, Оны өлүмден дирелден Худайың гүйжүне иман эдип, Онуң билен бирликде дирелдиңиз. ¹³ Гүнәлилигиңиз билен, гүнәли тебигатыңызың сүннетсизлиги билен өлүкәңиз, Худай сизи Онуң билен бирликде жанландырды. Әхли гүнәлеримизи гечди. ¹⁴ Бизиң терсимизе, када-канунлары билен бизе гаршы болан борчнаманы өчүрди, оны хача чүйлөп, арадан айырды. ¹⁵ Хөкүмдарларың, хәкимиетлериң элинден эркини алды, олары хачда еңип, ачыкдан-ачык паш этди. ¹⁶ Шонуң үчин, хич ким сизи иймит ве ичги, байрам, тәзе ай я сабат гүни хакда хөкүм этмесин. ¹⁷ Булар гелжекки затларың көлегесидир, гөвре болса Месихдир. ¹⁸ Ялан кичигөвүнлиликден, перишделере ыбадат этмекден леззет алян, гөрмедик затларына гарышян*, тебигы акылында бош ере паңкарян, Баша берк япышмаяның бири сизи сылагыңыздан махрум этмесин. ¹⁹ Бүтин беден богунларың хем багларың көмеги билен бу Башдан иймитленип, битевилешип, Худайың берен өсүши билен өсйәндир. ²⁰ Месих билен билеликте дүнйәнің элементлерине өлен болсаңыз, нәме үчин дүнйәде яшаянлар ялы, ²¹ «Галташма, датма, эл дегирме» ялы када-канунлара уйярсыңыз? ²² Буларың хеммеси уланылма аркалы ёгалмак үчин белленен, адамларың буйрук хем таглыматларына даянян затлардыр. ²³ Хава, бу када-канунларың галп диндарлыкда, кичигөвүнлилик ве бедени хорламада акылдарлык гөрнүши бардыр, йөне гүнәли тебигаты канагатландырманың өңүни алмакда пейдасы ёкдур.

---

* 2:18 *Гөрмедик затларына гарышян* — иң гадымы голязмаларда: «гөрөн дүйшлериңи ныгтап».

3—НЖИ БАП

Месихде тәзе яшайыш

¹Шунлукда, Месих билен биле дирелендигинизе гөрә, Гөкдәки затлары, Месихиң Худайың сагында отуран ериндәки затлары күйсәң. ²Үнсүңизи Ердәки дәл-де, Гөкдәки затлара гөнүкдириң. ³Чүнки сиз өленсиниз, яшайшыңыз Месих билен биле Худайда гизленендир. ⁴Бизин яшайшымыз болан Месих аян боланда, сиз хем Онуң биле биле шөхратда аян боларсыңыз. ⁵Шонуң үчин ердәки тебигатыңызга махсус болан зына, хапалык, шехвет, хөвеслер ве бутпаразлыга барабар болан хусытлык ялы ислеглериңизи өлдүриң. ⁶Худайың гахар-газабы Онуң сөзүне гулак асмаянларың үстүне шу затлар үчин инйәр. ⁷Озаллар шейле гезен вагтыңыз бу ёллардан сиз хем йөрединиз. ⁸Инди болса бейле затларың әхлисини: гахары, газабы, яманлыгы, сөгүнжи ве агзыңыздан чыкян хапа сөзлери ташлаң. ⁹Өңки ярадылышы эрбет ишлери биле биле эгниңизден чыкарып, ¹⁰Яраданың кешбине гөрә, Худайы танамагыңыз үчин, тәзеленен тәзе ярадылышы гейненлигиниз себәпли, бири-бириңизе ялан сөз айтман. ¹¹Бу тәзеликте грек ве ехуды, сүннетлилик ве сүннетсизлик, варвар, скиф, гул ве азат арасында парх ёк, йөне Месих хер затдыр, хер затдадыр. ¹²Шейлелик биле, Худайың мукаддес хем сөйгүли сайлананлары хөкмүнде рехимдарлык йүрегини, ягшылыгы, кичигөвүнлилиги, юмшаклыгы ве сабры гейниң. ¹³Бири-бириңизе сабыр-такатлы болуң. Бирев биревден кинели болса, Месихиң сизи багышлайшы ялы, сиз хем бирек-биреги багышлан. ¹⁴Буларың хеммесиниң үстүнден-де кәмил бирлигиң багы болан сөйгини гейиң. ¹⁵Йүрегиңизде Месихиң парахатчылыгы хөкүм сүрсүн. Сиз бир бедениң агзалары болуп, бу парахатчылыга чагырылансыңыз. Миннетдар хем болуң. ¹⁶Месихиң сөзи бүтин байлыгы биле йүрегиңизде яшасын. Бүтин акылдарлык биле бири-бириңизе өвредиң, өвүт берин, мезмурлар,

өвгули айдымлар, рухы нагмалар айдып, шүкүр билен йү-регинизден Реббе* нагма окан. ¹⁷Сөз билен я иш билен нәме этсеңиз, барыны Реб Исаның ады билен, Ол аркалы Ата Худая шүкүр эдип бержай эдин.

Машгала ве жемгыет гатнашыклары

¹⁸Эй аяллар, Ребде ярашыклы болшы ялы, әриңизе табын болун. ¹⁹Эй әрлер, аялыңызы сөйүң, оlara ёвуз болман. ²⁰Эй чагалар, әхли затда ата-әненизиң сөзүне гулак асың. Чүнки бу Реббинң халаяныдыр. ²¹Эй аталар, чагаларыңызы ынжатман, олар рухдан дүшмесин. ²²Эй гуллар, әхли затда дүнйәдәки хожайыныңызың сөзлерине гулак асың. Муны гөзе якымлы гөрүнйән хызматлар билен адама яранмак ислејәнлер ялы этмән, әйсем, йүрек садалыгы билен, Ребден горкуп ерине етирин. ²³Ребден мирас сылагыны алжагыңызы билип, ²⁴хер нәме этсеңиз, адамлар үчин дәл-де, Реб үчин йүрекден ишлән. Сиз Реб Месихе гуллук әдйәнсиңиз. ²⁵Яманлык әден өз әден яманлыгының алмытыны алар. Онда йүз гөрме ёкдур.

4—НЖИ БАП

¹Эй хожайынлар, гулларыңыз бабатда адыллыгы, деңлиги бержай эдин. Өзүңизиң хем Гөкде Хожайыныңызың барлыгыны билиң.

Дүрли өвүтлер

²Догада әржеллик эдин, шүкүр эдип әгә болун. ³Шо-нуң билен бирликде Худайың сөзүни яйрадып, угрунда мениң бенди болан Месихимиң сырыны аян эдер ялы, Худай бизе бир гапы ачсын дийип, бизиң үчин хем дога эдин. ⁴Шейлеликте, сөзи әдилмелиси ялы аян әдейин. ⁵Пурсатдан пейдаланып, өзүңизден болмадыклар билен

---

* 3:16 *Реббе* — иң гадымы голязмаларда: «Худая».

пайхаслы болуң. ⁶Хер киме нәхили жогап бермелидигинизи билер ялы, сөзүңиз дуз билен тагамлы эдилип, якымлы болсун.

Саламлар

⁷Ребде ишдешим, садык хызматкәр, сөйгүли доганымыз Тихикус мен хақда сизе әхли зады хабар берер. ⁸Ол сизин хал-ягдайыңызы билип, йүрегинизе теселли берер ялы, йөрите шонун үчин, ⁹сизден болан садык ве сөйгүли доганымыз Онесимус билен биле оны сизе ёлладым. Олар бу ерде болуп гечйән затларың хеммесини сизе айдарлар. ¹⁰Туссагда мениң билен биле болян ёлдашым Аристаркус билен Барнабасың егени Маркус сизе салам айдыр. Маркус барадакы буйруклары алансыңыз, барса, оны кабул эдин. ¹¹Юстус лакамлы Ешу хем сизе салам айдыр. Худайың Патышалыгы үчин зәхмет чекйән ишдешлерим болан сүннетлилер дине шулардыр. Булар маңа теселли бердилер. ¹²Өзүңизден болан, Месих Исаның гулы Эпафра сизе салам айдыр. Ол Худайың хер ислегинде кәмил болуп, долы ынам билен дуруң дийип, догаларында хемише сизин үчин гөреш эдйәр. ¹³Мен онун сиз барада ве Лаодикия билен Иераполисдекилер барада гаты ыхласлыдыгына* гүвә гечйәрин. ¹⁴Сөйгүли тебип Лука билен Дима сизе салам айдыр. ¹⁵Лаодикиядакы доганлара, Нимфаса ве онун өйүндәки иманлылар йыгнагына салам айдың. ¹⁶Шу хат араңызда окаландан соң, оны лаодикиялы иманлылар йыгнагына хем окадың. Сиз хем Лаодикиядан гелен хаты окаң. ¹⁷Архипуса: «Дыкгат эт, Ребде алан хызматыңы битиржек бол» дийип айдың. ¹⁸Мен Павлус өз элим билен бу салам хатыны язарын. Зынжырлар билен баглыдыгымы яда салың. Худайың мерхемети сиз билен болсун! Омын.

---

* 4:13 *Ыхласлыдыгына* — ин гадымы голязмаларда: «зәхмет чекйәндигине».

ПАВЛУСЫҢ СЕЛНИКЛИЛЕРЕ БИРИНЖИ ХАТЫ

1–НЖИ БАП

¹Ата Худай ве Реб Иса Месихде болан селаникли иманлылар йыгнагына Павлусдан, Силванусдан ве Тимотеосдан салам! Атамыз Худайдан, Реб Иса Месихден сизе мерхемет хем парaxатлык болсун!

Иманда гөрелде

²Биз сизи догаларымызда ятлап, элмыдама барыңыз үчин Худая шүкүр эдйәрис. ³Иманың хасылы болан ишинизи, сөйгүден эмеле гелен зәхметиңизи, Реббимиз Иса Месихе баглан умыдыңыздан дөрән чыдамыңызы Худайымыз хем Атамыз өнүнде дынгысыз ятларыс. ⁴Эй, Худай тарапындан сөйүлйән доганларым! Биз Онун сизи сайланыны билйәрис. ⁵Чүнки бизиң яйрадян Хош Хабарымыз сизе диңе бир сөз билен дәл-де, гудрат билен, Мукаддес Рух билен, улы ынам билен гелип говушды. Биз араңызда как сизиң пейдаңыз үчин нәхили яшандыгымызы өзүңиз билйәнсиниз. ⁶Сиз агыр мушакгатлара гарамаздан, Мукаддес Рухуң берен шатлыгы билен сөзи кабул эдип, бизден ве Ребден гөрелде алдыңыз. ⁷Шейдип хем Македония билен Ахаядакы бүтин иманлылара гөрелде болдуңыз. ⁸Чүнки Реббиң сөзи сизден эшидилип уграды. Худая болан иманыңызың хабары диңе Македония, Ахая дәл-де, хемме ере яйрады. Шоңа гөрә-де, бизе гүррүң берере зат галмады. ⁹Себәби оларың өзлери бизи нәхили гаршыландыгыңызы

айдып, дири, хақыкы Худая гуллуқ этжек болуп, ¹⁰ Онун өлүмден дирелден, бизи гелжекки газапдан халас эден Оглы Исаның Гөкден гелмегине гарашмак үчин бутлардан Худая тарап өврүлендигинизи гүррүң эдйәрлер.

2—НЖИ БАП

Павлусың Селаникдәки хызматы

¹Доганлар, сизинҥ яныңызга гелмегимиз йөне ере дәлди, муны өзүңиз билйәнсиниз. ²Билшиниз ялы, биз өң Филипиде хорлуқ чекип, кемсидилмелере сезевар болдук, йөне улы гаршылык болса-да, Худайың Хош Хабарыны сизе вагыз этмек үчин Худай бизе гайрат берди. ³Чүнки хайышымыз алдава, хапалыга, хилә даянман, ⁴эйсем Худайың бизи мынасып гөрүп, Хош Хабары табшыранына гөрә, биз адамлары дәл-де, йүрегимизи сынаян Худайы хошнут этжек болуп геплейәрис. ⁵Чүнки билшиниз ялы, яныңызда ялынжаңлык билен гепләп, якымлы сөзлери ачгөзлүлиге асла перде эдинен дәлдирис. Муңа Худай шаятдыр. ⁶Биз хич кимден, сизден хем бейлекилерден хормат хантама болмадык. ⁷Месихинҥ ресуллары хөкмүнде сизе аграм салып хем билердик, йөне биз өз чагаларыны багрына баян эне ялы сизинҥ араңызда мылакатлы гездик. ⁸Сизи шейле күйсейән биз сизе диңе Худайың Хош Хабарыны дәл-де, өз жанымызы-да бермәге разыдык. Чүнки бизе гаты эзиз болдуңыз.

⁹Доганлар, өзүңиз зәхметимизи, чекен азабымызы яда саяянсыңыз: биз Худайың Хош Хабарыны сизе вагыз эденимизде хич бириңизе аграм салмажак болуп, гиже-гүндиз ишледик. ¹⁰Иман эден сиз бабатда өзүмизи нәхили мукадес, догры ве мүйнсүз алып баранымыза өзүңиз шаятсыныз, Худай-да шаятдыр. ¹¹Билшиниз ялы, бир атаның чагаларына эдиши ялы, биз хем сизинҥ барыңызы рухландырып, сизе гөвүнлик бердик, ¹²Патышалыгына, шөхратына чагыран Худая мынасып гезмегинизи табшырдык. ¹³Шонун үчин хем Худая дынгысыз шүкүр эдйәрис. Чүнки

сиз Худайың сөзүни бизден эшидип кабул эдениңизде, муны адам сөзи хөкмүндө дөл-де, хакыкатда болшы ялы, Худайың сөзи хөкмүндө кабул этдиңиз. Сиз иманлыларда ишлейән сөз будур. ¹⁴Себәби, эй доганлар, сиз Худайың Яхудада Месих Иса дегишли болан йыгнакларыны гөрелде эдиндиңиз. Оларың ехудылардан чекен шол жебирлерини өз илдешлериниңизден чекдиңиз. ¹⁵Хем Реб Исаны, хем-де өз пыгамберлерини* өлдүрөн, бизи хем ковалан ехудылардыр. Олар өзге миллетлерден боланлара гүррүң бермегимизе, шейдип хем оларың гутулмагына ёл бермезлик билен, Худайың халамаян задыны эдйәрлер, бүтин адамлара душман болярлар. ¹⁶Шейлеликде, өз гүнә гапларыны хемише пүре-пүр эдйәрлер. Эмма Худайың газабы ахырсоңы оларың башындан инди.

Павлус иманлыларың дидарыны күйсейәр

¹⁷Эй доганлар, биз йүрек дөл-де, дидар боюнча аз вагт сизден айра дүшсек-де, чуң күйсег билен дидарыңызы гөрмөге көпрәк гайрат этдик. ¹⁸Чүнки яныңызга барасымыз гелйәрди. Мен Павлус муны энчеме гезек иследим, йөне шейтан бизе пәсгел берди. ¹⁹Бизиң умыдымыз, шатлыгымыз, Реббимиз Иса геленде, Онуң өнүнде гуванжак тәжимиз нәме? Сиз дөлми? ²⁰Хава, бизиң магтанжымыз хем, шатлыгымыз хем сизсиңиз.

3—НЖИ БАП

¹Шонуң үчин, мундан артык чыдамага халымыз галмансоң, Афиныда еке галмага разы болдук. ²Сизи иманыңызда беркитмек, рухландырмак үчин, Месихиң Хош Хабарыны яйратмакда ишдешимиз, Худайың хызматкәри** болан

---

* ^{2:15} *Өз пыгамберлерини* — иң гадымы голязмаларда: «пыгамберлери».

** ^{3:2} *Ишдешимиз, Худайың хызматкәри* — иң гадымы голязмаларда: «Худайың ишдеши».

доганымыз Тимотеосы яныңызга ибердик. ³Муны бу мушакгатлар зерарлы хич ким говшамасын дийип этдик. Себәби бизиң мунуң үчин отурдыландыгымызы өзүңиз билиәнсиниз. ⁴Сизиң яныңыздакак хем мушакгат чекжегимизи өңүнден айдыпдык. Билшиңиз ялы, шейле хем болды. ⁵Шонуң үчин хем, мен мундан артык чыдап билмән, аздырыжы шейтан сизи аздырып, зәхметимиз бирдерек болаймасын дийип, иманыңызың ягдайыны билмек үчин, доганымызы ибердим.

Селаникден гелен оңат хабарлар

⁶Эмма яныңыздан яңы гелен Тимотеос сизиң иманыңыз, сөйгиңиз хакда бизе оңат хабарлар гетирди. Бизи хемише говулык билен ятлаяндыгыңызы, бизиң сизи гөресимиз гелши ялы, сизиң-де бизи гаты күйсейәндигиңизи айтды. ⁷Шу себәпден, эй доганлар, биз бүтин кынчылыкдыр мушакгатларымыз ичинде иманыңыз үчин сизден теселли тапдык. ⁸Инди сиз Ребде берк дурсаңыз, биз яшарыс. ⁹Худайымызың өңүнде сиз себәпли дуян бүтин шатлыгымызың өвезини сизиң үчин Худая нәхили шүкүр этме билен долдурып билерис? ¹⁰Биз, йүзүңизи гөрмек, иманыңызың етмезини долдурмак үчин, гиже-гүндиз түйс йүрекден дога эдйәрис. ¹¹Атамыз Худайың Өзи ве Реббимиз Иса ёлумызы сизе тарап гөнелтсин. ¹²Реб бизиң сизе болан сөйгимиз ялы бири-бириңизе ве бүтин адамлара болан сөйгиңизи артдырсын. ¹³Реббимиз Иса бүтин мукаддеслери билен геленде, Атамыз Худайың өңүнде мукаддесликде мүйнсүз болар ялы, йүрегиңизи беркитсин.

4—НЖИ БАП

Худайы хошнут этмек

¹Махласы, эй доганлар, нәхили гезмелидиги, Худайы нәхили хошнут этмелидиги барада бизден өвренишиңиз ялы, шоңа гөрә-де гезишиңиз ялы, бу иште хас көп

илерлемегинизи Реб Исаның ады билен сизден хайыш эдип ялбарярыс. ²Бизиң Реб Исадан гелен хайсы буйруклары сизе беренимизи билйәнсиңиз. ³Худайың ислейәни, мукаддес болмагыңыз үчин, зынадан сакланмагыңыз, ⁴хер кишиниң Худайы танамаян миллетлер ялы харам кейп билен дәл-де, ⁵өз беденине мукаддеслик ве хормат билен эелик этмеги, бу затда хетдинден ашман, өз доганының хакыны иймезлигидир. ⁶Чүнки озал сизе айдып гүвә гечишимиз ялы, бүтин бу затлар үчин Реб адамлары жезаландырар. ⁷Себәби Худай бизи хапалыга дәл-де, мукаддеслиге чагырды. ⁸Бу чакылыгы рет эдйән адам, ынсаны дәл-де, сизе Өз Мукаддес Рухуны берен Худайы рет эдйәндир. ⁹Доган сөйгүси хакда болса, сизе язмагымызың гереги ёк, чүнки Худай бирек-береги сөймеги сизе өвредендир. ¹⁰Аслыетинде, сиз тутуш Македониядакы әхли доганлары-да сөййәрсиниз. Доганлар, биз сизден бу сөйгинизи хас көп артдырмагыңызы хайыш эдйәрис. ¹¹Сизе буйрушымыз ялы, геп-гүррүнсиз гезмек, өз ишинизе гыдырдап, өз әллериңиз билен ишлемек үчин ыхласлы болуң. ¹²Шейлеликте, кесеки адамларың өңүнде хормат билен гезерсиниз, хич бир зада зар болмарсыңыз.

Иса ене гелйәр

¹³Доганлар, бейлеки умытсызлар ялы гайгы чекмезлигиниз үчин, өлен иманлылар хакда сизин маглуматсыз болмагыңызы ислемайәрис. ¹⁴Биз Исаның өлүп диреленине ынанярыс. Ине, шейле-де, Худай Иса баглы болуп өленлери хем Онун билен биле ызларына гетирер. ¹⁵Реб-биң сөзүне даянып, сизе шуны айдярыс: биз дирилер, Реббин гелмегине ченли галанлар, өлен иманлылардан асла өңе чыкмарыс. ¹⁶Чүнки Реббин Өзи эмирли гыгырыш билен, баш перишдәнин сеси билен, Худайың сурнайы билен Гөкден инер, шейлеликте, илки билен Месихе дегишли өлүләр дирелер. ¹⁷Ондан соңра биз, галан дирилер олар билен биле Ребби ховада гаршыламак үчин, булутлар

ичинде алнып гөтерилерис. Шейлеликте, элмыдама Реб биле биле боларыс. ¹⁸ Ине, шу сөзлер биле бири-бириңизе гөвүнлик берің.

5—НЖИ БАП

¹ Эй доганлар, бу вакаларың вагт хем мөвсүмлери хакда сизе язмагың гереги ёк. ² Чүнки Реббинң гүнүнің бир огрының гиже гелши ялы болуп гелжегини өзүңиз оңат бил-йәнсиниз. ³ Адамлар: «Хер зат парахатлык, аман» диен бадына, гөврели аялың бургусының тутушы ялы, бирден-кә оларың үстүне хеләкчилик инер, гачып билмезлер. ⁴ Эмма, доганлар, ол гүн сизи бир огры кимин басар ялы, сиз гаранкылыкда дәлсиниз. ⁵ Чүнки барыңыз нура, гүндизе дегишли адамларсыңыз. Биз гижә я гаранкылыга дегишли дәлдирис. ⁶ Шейлеликте, бейлекилер ялы укламан, оя, хүшгәр болалың. ⁷ Чүнки уклаянлар гиже уклаяндыр, серхош болянлар-да гиже серхош боляндыр. ⁸ Гүндизе дегишли болан биз болса, иман, сөйги совудыны гейип, келләмизе тувулга хөкмүнде, гутулыш умыдыны гейнип, хүшгәр болалың. ⁹ Чүнки Худай бизи газаба сезевар болмак үчин дәл-де, Реббимиз Иса Месих аркалы гутулыша говушмак үчин белледі. ¹⁰ Биз оя болсак-да, укуда* болсак-да, Онуң биле яшар ялы, Месих бизиң үчин өлді. ¹¹ Шонуң үчин, шу вагт хем эдишиңиз ялы, бири-бириңизи рухландырың, бири-бириңизи абатлаң.

Өвүтлөр ве саламлар

¹² Эй доганлар, араңызда зәхмет чекйәнлериң, Реб ёлунда сизе өңбашчылык эдип өвүт берйәнлериң гадырыны билмеги сизден хайыш эдйәрис. ¹³ Эдйән ишлериниң хатырасына олара чәксиз сөйги биле хормат гоюң. Өзара парахатчылыкда яшаң. ¹⁴ Доганлар, сизе ялбарярыс, бош гезйәнлере өвүт-үндев эдин, гөвнүчөкгүнлере гөвүнлик

---

* ^{5:10} Оя... укуда — «дири... өли».

бериң, эжизлери голдан, хеммелер барада сабырлы болуң. ¹⁵Хабардар болуң, хич ким яманлыга яманлык билен гайтаргы бермесин. Гайтам бири-бириңизе, әхли адамлара ягшылык этжек болуп хемише тагалла эдиң. ¹⁶Хемише шатлык эдиң. ¹⁷Дынгысыз дога эдиң. ¹⁸Әхли ягдайда шүкүр эдин. Чүнки Худайың Месих Исада сиз барадакы ислеги шудур. ¹⁹Рухы сөндүрмән. ²⁰Пыгамберлик сөзлерини әсгермезлик этмән. ²¹Хер зады сынап гөрүң. Говы зады гайым саклаң. ²²Хер хили эрбетликден гача дуруң. ²³Парахатлыгың гөзбашы болан Худайың Өзи сизи бүтинлей мукаддес этсин. Рухуңыз, жаныңыз ве тениңиз сакланып, Реббимиз Иса Месих геленде ногсансыз хем мүйнсүз болсун. ²⁴Сизи чагыран Худай ынамдардыр, Ол муны башарар. ²⁵Доганлар, бизиң үчин дога эдиң. ²⁶Бүтин доганлара мукаддес огшук билен салам айдың. ²⁷Бу хатың бүтин мукаддес доганлара окалмагыны Реббин адындан сизе табышырын. ²⁸Реббимиз Иса Месихиң мерхемети сизиң билен болсун! Омын.

ПАВЛУСЫҢ СЕЛАНИКЛИЕРЕ ИКИНЖИ ХАТЫ

1–НЖИ БАП

¹Атамыз Худай ве Реб Иса Месихде болан селаникли иманлылар йыгнагына Павлусдан, Силванусдан ве Тимо-теосдан салам! ²Атамыз Худай, Реб Иса Месих сизе мер-хемет этсин, парахатлык берсин!

Гелжек хөкүм

³Эй доганлар, биз сиз бабатда элмыдама Худая шүкүр этмөге борчлудырыс. Бейле этмегимиз ярашыклыдыр. Чүнки сизинг иманыңыз гитдигиче өсйэр, хер бириңизинг бейлекэ болан сөйгүси артыр. ⁴Шейлелик билен, биз чекйэн азарыңызда, мушакгатыңызда гөркезйэн чыдам хем иманыңыз үчин, Худайың йыгнаклары арасында си-зинг билен магтанярыс. ⁵Буларың бары Худайың адалатлы хөкүминиң белгисидир. Шонунг нетижесинде, сиз угрунда гөрги гөрийэн Худайыңызың Патышалыгына мынасып са-йыларсыңыз. ⁶Чүнки сизе мушакгат чекдиренлере Худа-йың мушакгат билен гайтаргы бермеги, ⁷мушакгат чекен сизи-де бизинг билен биле ынжалтмагы Онунг адыллыгына ярашыклыдыр. Бу затлар Реб Иса одунг ялнында гүйчли перишделери билен Гөкден гелип гөрнен махалы йүзе чы-кар. ⁸Реббимиз Иса Худайы танамаянлары, Өзи барадакы Хош Хабара уймаанлары жезалар. ⁹Булар Онунг хузурын-дан, гүйжүниң шөхратындан даш болуп, эбеди хеләкчилик жезасыны чекерлер. ¹⁰Ол гүнде Реб Өз мукаддеслеринде

шөхратланмак, бүтин иман эденлери тәсин галдырмак үчин шол гүн геленде, шейле болар. Сиз хем иман эденлерден-синиз, чүнки сиз өзүңизе берен гүвәлигимизе ынандыңыз. ¹¹Шонун үчин Худайымыз сизи Өз чакылыгына мынасып сайсын, ягшылыга болан әхли арзувыңызы, имандан угур алан әхли ишинизи гудрат билен амала ашырсын дийип, хемише сизинң үчин дога эдйәрис. ¹²Биз муны Худайымызың ве Реб Иса Месихиң мерхеметине гөрә, Реббимиз Исаның ады сизде шөхратлансын, сиз хем Онда шөхратланың дийип эдйәрис.

2—НЖИ БАП

Биканун адам

¹Реббимиз Иса Месихиң гелмеги ве Онуң билен билеликте болмак үчин йыгнанышмагымыз хакда, эй доганлар, сизден хайыш эдйәрис: ²Реббинң гүнүниң гелип етенлигини айдян бир рух, бир сөз я бизден баран ялы эдип гөркезилен бир хат сизинң пикиринизи хайдан-хай сардырмасын, горка салмасын. ³Өзүңизи хич киме хич бир ёл билен алдатмаң. Чүнки имандан дөнме гелйәнчә, биканун адам, хеләкчилик оглы пейда болянча, ол гүн гелмез. ⁴Бу адам Худай дийилйән я-да чокунылян хер зада гаршы дуруп, өзүни хеммеден ёкары тутар, хатда Худайың ыбадатханасында отуруп, өзүни Худай дийип ыглан эдер. ⁵Мен хениз сизинң яныңыздакам, булары сизе айданым ядыңызга дүшмейәрми? ⁶Өз вагтында пейда болар ялы, инди бу адамы нәмәниң бөкдейәнини өзүңиз билйәнсиниз. ⁷Чүнки биканунлык сыры шу вагт хем херекетде, йөне оны бөкдейән арадан айрылянча, өз ишини довам этдирер. ⁸Шонда шол биканун адам пейда болар, оны Реб Иса агзының деми билен өлдүрер, гелмегиниң хайбаты билен ёк эдер. ⁹Ол адам шейтаның гүйжи боюнча, хер хили ялан гудрат, алакат ве мугжыза билен, ¹⁰хеләк бол-янлары алдава саян хер хили яманлык билен гелер. Олар

хақыкаты сөймеги, шейдип хем гутулмагы рет эдендикле-ри үчин хеләк болар. ¹¹ Ине, шу себәпден хем ялана ынан-сынлар дийип, Худай оlara бир алдавчы гүйч ёллайр. ¹² Ол муны хақыката ынанман, яманлыгы халаянларың бары хөкүм эдилсин дийип эдйәр.

Берк дуруң

¹³ Эмма биз, эй, Реб тарапындан сөйүлйән доганлар, сиз үчин хемише Худая шүкүр этмәге борчлудырыс. Чүнки Худай сизи Рух аркалы мукаддес эдиллип, хақыката ынан-мак билен гутулмагыңыз үчин башлангычдан сайлады. ¹⁴ Ол Реббимиз Иса Месиҳиң шөхратына говушмагыңыз үчин, бизиң вагыз эдйән Хош Хабарымыз аркалы сизи муна чагырды. ¹⁵ Эй доганлар, шоңа гөрә инди берк дуруң! Бизден сөз билен я хат аркалы өврәнен таглыматыңыз япышың. ¹⁶ Реббимиз Иса Месиҳиң Өзи ве бизи сөйүп, мерхементи билен bize бакы теселли, ягшы умыт берен Атамыз Худай, ¹⁷ сизиң йүрегиңизе теселли берсин, сизи хер оңат иште хем сөзде беркитсин.

3—НҖИ БАП

Бизиң үчин дога эдиң

¹ Махласы, доганлар, Реббиң сөзүниң, сизиң араңызда болшы ялы, чалтлык билен яйрап, шөхратланмагы үчин, биз барада дога эдиң. ² Эрбет, яман адамлардан гутулма-гымыз үчин дога эдиң. Чүнки хеммеси иман гетирен дәл-дир. ³ Эмма Реб ынамдардыр. Ол сизи беркидер, иблистен горар. ⁴ Бизиң буйранларымызы хем эдйәнлигиңизе, хем-де этжекдигиңизе Ребде сизе ынамымыз бар. ⁵ Реб йүрегиңи-зи Худайың сөйгүсине, Месиҳиң сабрына гөнүкдирсин.

Чөрегиңизи өзүңиз газаның

⁶ Доганлар, бизден алан таглыматыңыз уймаян, бош гезйән хер бир догандан даш дурмагыңызы Реб Иса Меси-ҳиң адындан сизе буюярыс. ⁷ Чүнки бизи нәхили гөрелде

эдинмелидигиңизи өзүңиз билйәнсиңиз. Себәби биз си-
зиң араңызда бош гезмедик. ⁸Хич кимиң чөрегини хем
мутт иймән, сизиң хич бириңизе аграм салмажак болуп,
зәхмет чекип гиже-гүндиз азап билен ишледик. ⁹Биз му-
ны сизден ярдам алмага хакымызың болманлыгы үчин
дәл, эйсем, бизден гөрелде алар ялы, сизе нусга болмак
үчин этдик. ¹⁰Биз яныңыздакак хем сизе: «Ким ишлемек
ислемейән болса, онда ол дамак-да иймесин» диен буй-
ругы бердик. ¹¹Чүнки сизиң араңызда кәбир адамларың
бош гезйәнини, хич бир иш этмән, бейлекилерин ишине
гатышыяныны эшидйәрис. ¹²Бейле адамлара геп-гүррүң-
сиз ишләп, өз чөрөклерини газанмагы Реб Иса Месихиң
адындан буйруп, несихат берйәрис. ¹³Эмма сиз доганлар,
ягшылык этмекде ядамаң. ¹⁴Ким бу хатда айданларымыза
гулак асмаса, оны белгә алың. Онуң билен гатнашык эт-
мән, утандырың. ¹⁵Оны душман хөкмүнде гөрмән, йөне
бир доган хөкмүнде оңа өвүт беринң.

Саламлар

¹⁶Парахатлыгың гөзбашы болан Реббинң Өзи сизе хе-
мише, хер ягдайда парахатлык берсин! Реб барыңыз би-
лен болсун! ¹⁷Мен Павлус бу саламы сизе өз элим билен
язяндырын. Мениң хер хатымдакы белгим шудур, шейле
язярын. ¹⁸Реббимиз Иса Месихиң мерхемети сизиң бары-
ңыз билен болсун!

ПАВЛУСЫҢ ТИМОТЕОСА БИРИНЖИ ХАТЫ

1–НЖИ БАП

¹Халасгәримиз Худайың, умыдымыз Месих Исаның буйругы билен Месих Исаның ресулы болан мен Павлусдан, ²иманда оглум Тимотеоса салам! Ата Худай, Реббимиз Месих Иса саңа мерхемет хем рехим этсин, паракхатлык берсин!

Ялан таглыматлар барада дуйдурыш

³Македония баряркам сенден хайыш эдишим ялы, сен өзге таглыматлары яйратмазлыгы кәбир адамларга табшырмак үчин Эфесде гал. ⁴Олар эртекилерден, түкениксиз несил шежерелеринден эл гөтерсин. Бу затлар Худайың имана даянан ишине пейда бермекден көп, жеделлере себәп боляндыр. ⁵Бу буйругың мақсады сап йүрекден, догры ынсапдан, хилесиз имандан угур алан сөйгүдир. ⁶Кәбир адамлар бу затлардан азашып, бош геплере йыктын этдилер. ⁷Олар Мукаддес Кануның өвредижилери болмак ислейәр, йөне не өз айдян затларына, не-де ныгтап тассыкляян затларына дүшүнйәр. ⁸Биз Кануның оны кануна лайыклыкта уланян адам үчин онатдыгыны билйәрис. ⁹Ене-де Кануның догры адам үчин дәл-де, канунсызлар ве агыззырыксызлар, худайсызлар ве гүнәкәрлер, мукаддес дәллер ве мукаддеси сыламаянлар, ата-энесини өлдүрйәнлер, ганхорлар, ¹⁰зынагәрлер, бечебазлар, гул сатянлар, яланчылар, ялан ере ант ичйәнлер ве саг таглымата гаршы

башга нәме бар болса, булар үчин гойландыгыны биз билиәрис. ¹¹ Мүбәрәк Худайың маңа ынанылып берлен шөхратлы Хош Хабары боюнча бу шейледир.

Худай рехимдардыр

¹² Маңа кувват берйән Реббимиз Месих Иса шүкүр эдйәрин. Себәби Ол мени садык сайып, Өз гуллугына белледи. ¹³ Озаллар Оңа дил етирен, азар берип, зорлук эден хем болсам, Ол маңа рехим этди. Чүнки мен эденлерими наданлыктан, имансызлыктан эдипдим. ¹⁴ Йөне иман, Месих Исада болан сөйги билен бирликде Реббимизин мерхемети мениң үстүме боллук билен ягды. ¹⁵ «Месих Иса гүнәкәрлери гутармак үчин дүнйә гелди» диен сөз такык, хер тайдан кабула лайык сөздүр. Ол гүнәкәрлериң иң эрбеди мендирин. ¹⁶ Эмма Месих Иса Өзүне иман эдип, эбеди яшайша говушжаклара гөрелде хөкмүнде, Өз чәксиз сабрыны гүнәкәрлериң иң эрбеди болан менде гөркезсин дийип, маңа рехим эдилди. ¹⁷ Бүтин дөвүрлериң Патышасы, өлмез хем гөрүнмез ялңыз акылдар Худая эбедилик хормат, шөхрат болсун! Омын.

¹⁸ Эй оглум, Тимотеос, сен өзүң хакдакы озалкы пыгамберликлере даянып, сөвешин иң оңадыны алып барар ялы, мен шол пыгамберликлере лайыклыкта шу буйругы саңа ынанярын. ¹⁹ Иманы, догры ынсабы сакла. Кәбир адамлар догры ынсабы бир яна итип, иман бабатда батдылар. ²⁰ Именеюс ве Исендер булардандыр. Мен күпүр этмезлиги өвренсинлер дийип, олары шейтана табшырдым.

2—НҖИ БАП

Дога ве ыбадат барада

¹ Хер затдан өң шуны үндейәрин: биз таква хем аграс, арам ве геп-гүррүнсиз яшар ялы, бүтин адамлар, ² патышалар ве хәкимият эелериниң бары үчин дилеглер, догалар, ялбарышлар хем шүкүрлер эдилсин. ³ Чүнки бу оңат

ве Халасгәримиз Худайың халаян задыдыр. ⁴Ол бүтин адамларың гутулмагыны, хақыкат билимине етмегини ислейәндир. ⁵Чүнки Худай бирдир. Худай билен адам арасында дурян еке-тәк Төвеллачы бардыр. ⁶Ол хем ынсан болан, Өзүни хеммелер үчин төлег хөкмүнде хөдүрлән Месих Исадыр. Муна-да өз вагтында гүвә гечилендир. ⁷Шу максат билен жарчы, ресул хөкмүнде Месихде хақыкаты айдярын, ялан сөзлемейәрин — мен ехуды дәллере иманы хем хақыкаты өвредижи болуп беллендим. ⁸Эркеклеринң гахарланып жеделлешмән, хер ерде мукаддес эллер галдырып дога этмегини ислейәрин. ⁹Аялларың хем сач өрүмлери, гызыллар, хүнжүлер ве гымматбаха эшиклер билен дәл-де, эйсем, ярашыклы эгин-эшиклер, хая ве салыкатлылык билен, ¹⁰Худай ёлунда гезйәндиклерини ык-рар эдйән аяллара ярашян ягшы ишлер билен өзлерини беземеклерини ислейәрин. ¹¹Аял сессизлик, тутушлыгына табынлык ичинде өвренсин. ¹²Аялың сапак бермегине, эркеге агалык этмегине ругсат этмейәрин, ол сессиз-үйнсүз болсун. ¹³Чүнки өнүрти Адам, онсоң Хова ярадылды. ¹⁴Алданан хем Адам дәлди, аял алданып, языклы болды. ¹⁵Йөне аял салыкатлылык билен, иманда, сөйгүде ве мукаддесликте болуп, чага догурмак билен гутулар.

3—НҖИ БАП

Йыгнагың ёлбашчылары

¹Ине, бир догры сөз: ким гөзегчи болмага жан чекйән болса, онда ол оңат иши арзув эдйәр. ²Шоңа гөрә-де, гөзегчи мүйнсүз, диңе бир аялың әри, хүшгәр, сагдын дүшүнжели, гепи-сөзи ерликли, мыхмансөер, өвретмәге укыплы, ³шераба хөвесжең дәл, игенжең дәл, юмшак, урушдан гачян, харам газанч этмейән болмалыдыр. ⁴Өз өйүни оңат доландырмалы, долы аграслык билен чагаларына диенини этдирмелидир. ⁵Ким өз өйүни доландырып билмейән болса, онда ол Худайың йыгнагының аладасыны

нәхили эдер? ⁶Гөзегчи яңы иман гетирениң бири болмалы дәл, ёгса, текепбирлик эдип, иблисин сезевар болан хөкмүне сезевар болмагы мүмкин. ⁷Айыпланжак ягдая, иблисин дузагына дүшмез ялы, ол йыгнагың дашындакылар тарапындан-да оңат дийип гүвә гечилйән адам болмалыдыр. ⁸Шонуң ялы, йыгнагың хызматчылары хем хорматлы, икидилли дәл, көп шераба хөвессиз, харам газанч этмейән, ⁹сап выждан билен иманың сырыны саклаян адамлар болмалыдыр. ¹⁰Булар хем өнүрти сыналсын, онсоң, мүйнсүз болсалар хызмат этсинлер. ¹¹Шонуң ялы-да, аяллары хем хорматлы, мыжабатчы дәл, хүшгәр, хер затда вепалы болмалыдыр. ¹²Хызматчылар диңе бир аялың әри, чагаларыны, өз өйлерини оңат доландырян адамлар болсун. ¹³Чүнки хызматларыны оңат бержай эдйәнлер өзлерине оңат дереже, Месих Иса иман этмекде улы гайрат газаняндыр.

Улы сыр

¹⁴Мен аз вагтдан сениң яныңа бармагы умыт эдйәрин. ¹⁵Йөне булары саңа мен гижә галсам, Худайың машгаласы, ягны хақыкатың диреги хем даянжы болан дири Худайың йыгнагы арасында өзүңи нәхили алып бармагы билмегиң үчин язярын. ¹⁶Худайың ёлуның сыры улудыр, муны хич ким инкәр эдип билмез. Худай беденде аян болды, Рухда тассыкланды, перишделер тарапындан гөрүлди, миллетлере вагыз эдилди, дүнйәде Оңа иман гетирилди, шөхрат ичинде ёкары алынды.

4—НЖИ БАП

Имандан дөнүш

¹Рух ныгтап айдяр: соңкы вагтларда кәбир адамлар имандан дөнер. ²Ынсапларына даг басылан яланчыларын икийүзлүлиги зерарлы алдавчы рухлара, жыңларың таглыматларына гулак асар. ³Бу яланчылар өйленмеги гадаган эдер, иман эдип, хақыкаты билйәнлериң шүкүр билен

иймелери үчин, Худайың ярадан тагамларындан гача дур-
магы буйрар. ⁴Худайың ярадан бар зады говудыр, шүкүр
билен кабул эдилсе, хич бир зат рет эдилмели дөлдир.
⁵Чүнки бар зат Худайың сөзи ве дога аркалы мукадес
эдилйэндир.

Оңат хызматкәр

⁶Сен булары доганларың ядына салсаң, иманың, эерен
оңат таглыматың сөзлери билен етишдирилип, Месих
Исаның оңат хызматкәри боларсың. ⁷Ярамаз хекаялары,
кемпирлерин эртекилерини рет эдип, өзүңи Худайың ёлун-
да вердиш эт. ⁸Беден машкының пейдасы аздыр, йөне хә-
зирки ве гелжекки яшайшың вадасына эе болан таквалык
хер угурдан пейдалыдыр. ⁹Бу сөз догры сөздүр, хер жә-
хетден макулланмага лайыкдыр. ¹⁰Биз мунуң үчин зәхмет
чекйәрис, сөгүнч эшидйәрис. Чүнки умыдымызы әхли
адамларың, ылайта-да, иман эденлерин Халасгәри дири
Худая багладык. ¹¹Бу затлары буюр, өврет.

¹²Хич ким сени яшдыгың үчин әсгермезлик этмесин.
Геп-гүррүнде, яшайышда, сөйгүде, Рухда иманда ве тәмиз
ахлакда иман гетиренлере гөрелде бол. ¹³Мен барянчам,
Мукадес Язгылары йыгнага окамак, өвүт-үндев этмек,
өвретмек билен мешгул бол. ¹⁴Пыгамберлик сөзи аркалы
ве яшулулар гурамасының сениң үстүне эл гоймагы билен
өзүңе берлен рухы сылагы гөзден салма. ¹⁵Бу ишлерде ых-
ласлы бол. Илерлейшиңи хеммелерин гөрмеги үчин, булар
билен мешгуллан. ¹⁶Өзүңе хем таглымата дыкгат эт, бу
ишлери довам этдир. Себәби муны этмек билен, сен хем
өзүңи, хем өзүңе гулак асянлары халас эдерсиң.

5—НЖИ БАП

Йыгнакда өзүңи алып барыш

¹Гарры адамы ынжатма, оңа өз атаң ялы, өвүт-үндев
бер. ²Яш йигитлере өз доганларың ялы, гарры аяллара өз
энең ялы, яш аяллара хем өз аял доганларың ялы, тәмиз

ахлак билен өвүт-үндөв эт. ³Дул хатынлары, чындан дул болсалар сыла. ⁴Бир дул хатынын чагалары я агтыклары бар болса, онда олар өңүрти өз машгалаларына ярдам эт-мек билен, Худай ёлунда гезмеги, өз улуларына болан борчларыны өдемеги өвренисинлер. Чүнки бу Худайың халаныдыр. ⁵Чын дул болуп, еке галан хатын умыдыны Худая баглаяндыр. Гиже-гүндиз дилеглерде, догаларда эр-желлик эдйэндир. ⁶Эмма айшы-эшретде яшаян дул хатын дириликде өлүдир. ⁷Мүйнсүз болмагы үчин, бу затлары олара буюр. ⁸Бири өз якынларынын, ылайта-да, өз машгаласынын аладасыны этмейэн болса, онда ол иманы инкэр эдип, имансыздан бетер боландыр. ⁹Ягшы ишлерде гүвэ гечилйэн, диңе бир эре аял болуп, алтмыш яшдан ашак болмадык дул хатын, ¹⁰оглан-ушак етишдирен болса, ятлары мыхман алан болса, мукаддеслериң аякларыны юван болса, мушакгат чекйәнлере ярдам эден болса, хер бир оңат ишиң ызында ылган болса, ады дуллар депдирине язылсын. ¹¹Яш дул хатынларың атларыны язмагы рет эт. Чүнки олар хөвесе дүшүп, Месихден узаклашанларында, эре баржак болар. ¹²Шейлеликде, өңки иманы ташландыклары зерарлы, жеза сезевар боларлар. ¹³Мундан башга-да, өйин-өйин айланып, ялталыга өвренишерлер. Диңе ялталыга өвренишмек билен чэкленмән, эйсем, ярашыксыз геплери агза алып, бейлекилериң ишлерине гарышян гепчилер болар. ¹⁴Шонун үчин, мен яш дул хатынларың эре бармакларыны, чага догурмакларыны, хожалыгы доландырмакларыны, душмана хич бир мыжабат үчин бахана бермезликлерини ислейэрин. ¹⁵Чүнки кэбирлери азып, эййэм шейтаның ызына эерди.

¹⁶Иман эден бир эркегиң я аялың дул галан доган-гарындашлары бар болса, олары голдасын, иманлылар йыгнагына аграм дүшмесин. Шейле, йыгнак чын дул хатынлары голдап билер. ¹⁷Йыгнагы оңат доландырян яшулулар, ылайта-да, Худайың сөзүни яйратмакда, өвретмекде зэхмет чекйәнлер ики эссе хормата лайык гөрүлсин.

¹⁸ Чүнки Мукаддес Язгы: «Харман дөвйөн өкүзүн агзыны баглама», «Ишчи өз хақына мынасыпдыр» диййәр. ¹⁹ Ики я үч шаят болмаса, бир яшулы хакдакы айыпламаны кабул этме. ²⁰ Бейлекилер хем горкар ялы, гүнә эдйәнлере хем-мелериң өңүнде темми бер. ²¹ Өңүнден хөкүм этмән, хич затда биринден йүз гөрмән, бу язанларымы горамагыңы Худайың, Месих Исаның ве сайланан перишделериң өңүнде сана берк табшырын.

²² Бириниң депесине эл гоймакда ховлукма, башга кишилериң гүнәлерине шәрик болма. Өзүңи тәмиз сакла. ²³ Диге сув ичмән, ашгазаның ве йыгы-йыгыдан болян нәхошлугың үчин аз-кем шерап ич. ²⁴ Кәбир адамларың гүнәлери беллидир, хөкүме олардан өң етйәндир. Кәбир-лериниңки болса соң аян боляндыр. ²⁵ Шонун ялы, оңат ишлер-де беллидир, белли дәллер-де яшырын галып билмез.

6—НҖЫ БАП

Худайың ёлундан йөремек

¹ Гулук боюнтырыгы астындакыларың хеммеси Худайың адына, таглыматына дил етмез ялы, өз хожайынларыны сылаг-хормата мынасып билсин. ² Хожайынлары иман гетирен гуллар болса доган боландыклары үчин, олары әсгермезлик этмән, гайтам, хас бетер хызмат этсин. Чүнки бу оңат хызматдан пейдаланяңлар иманлы хем сөйгүлидир. Булары өврет, үнде. ³ Ким-де ким башга таглыматы яйрадып, сагдын сөзлери, Реббимиз Иса Месихиң сөзлери ве Худайың ёлуна дегишли таглыматы оңламаян болса, ⁴ онда ол текепбирдир, хич зады билиён дәлдир, жедел, сөз даваларының хассасыдыр. Гөрипчилик, чекишме, яманлама, эрбет шүбхелер, ⁵ пикирлери заяланып, Худайың ёлуны газанч ёлы хасаплап, хаыкатдан махрум болан адамларың үзнүксиз жеделлери шу затлардан угур аляндыр. Бейле адамлардан гача дурун. ⁶ Барына кайыл болуп, Худайың ёлундан йөремек улы газанчдыр. ⁷ Чүнки

биз дүңйә хич бир зат гетирмедик, хич бир зат хем әкидип билмежегимиз беллидир. ⁸ Иймәге, геймәге задымыз бар болса, булара кайылдырыс. ⁹ Баяжак болянлар болса сынагларын дузагына дүшүп, адамлары чөкүшә, хеләкчилиге сокян энчәме дүшнүксиз хем зыянлы хөвәслерә ёлуқяндир. ¹⁰ Чүнки хер хили эрбетлигин бир көки пул сөйгүсидир. Кәбир адамлар мунуң ышкына дүшүп, имандан азашдылар, көп санжылар билен өзлерини гынадылар. ¹¹ Эмма сен, эй Худай адамы, бу затлардан гач. Доғрулыгын, Худайың ёлуның, иманың, сөйгинин, сабыр хем юмшаклыгын ызында ылга. ¹² Иманың оңат гөрешини алып бар. Эбеди яшайша япыш. Сен муңа чагырылып, энчәме шаядың өңүнде иманы оңат ыкпар эденсин. ¹³ Бар зада яшайыш берен Худайың ве Понтиус Пилатусың гаршысында оңат ыкпар эден Месих Исаның хузурында саңа табшырырын, ¹⁴ Реббимиз Иса Месих гелйәнчә, Худайың буйругыны чирксиз ве мүйнсүз сакла. ¹⁵ Мүбәрәк, тәк Хөкүмдар, патышалар Патышасы, реблер Ребби, ¹⁶ өлүмсизлигин еке-тәк эеси, етдирмез нурда яшаян, хич бир ынсаның гөрмедик хем гөрүп билмежек Худайы Месиҳи өз вагтында гөркезер. Хормат хем гудрат бакы Онуңкы болсун! Омын.

¹⁷ Хәзирки дөвүрдәки байлара текепбир болмазлыгы табшыр. Вепасыз байлыга дәл-дә, леззет алмагымыз үчин, хер зады бизе боллук билен берен дири Худая умыт багласынлар. ¹⁸ Олара ягшылык этмеги, ягшы ишләрә бай болмагы, сахылыгы, жомартлыгы табшыр. ¹⁹ Соңсуз* яшайша эе болар ялы, гелжек үчин өзлерине берк бина болжак хазынаны бирикдирсинлер.

²⁰ Эй Тимотеос, өзүңә ынанылып берлени гора. Ярамаз, бош сөзләрден, ялан ере билим дийилиән гапма-гаршылыклардан йүз дөндер. ²¹ Бу ялан билими ыкпар эдип, кәбир адамлар имандан азашдылар. Худайың мерхементи сениң билен болсун! Омын.

---

* 6:19 *Соңсуз* — иң гадымы голязмаларда: «хакыкы».

ПАВЛУСЫҢ ТИМОТЕОСА ИКИНЖИ ХАТЫ

1–НҖИ БАП

¹ Месих Исадакы яшайыш вадасы боюнча Худайың ислеги билен Месих Исаның ресулы болан мен Павлусдан, ² сөйгүли оглум Тимотеоса салам! Ата Худай, Реббимиз Месих Иса саңа мерхемент хем рехим этсин, паракхатлык берсин.

Хош Хабар угрунда гөргү

³ Мен гиже-гүндиз эдйән догаларымда сени дынгысыз ятлап, аталарым ялы сап выждандан хызмат эдйән Худайыма шүкүр эдйәрин. ⁴ Гөзяшларыңы яда салып, шатлыкдан долмак үчин сени гөресим гелйәр. ⁵ Озал мамаң Лоисде ве энең Эвникиде болан хилесиз иманы ятлаярын, онуң сенде-де бардыгына долы ынанярын. ⁶ Шу себәпден, эллери ми үстүңе гоймагым аркалы Худайың саңа берен сылагыны ловурдатмагыңы ядыңа саяярын. ⁷ Чүнки Худай бизе горкаклык рухуны дәл-де, гүйч, сөйги, небсине буюрма рухуны берендир. ⁸ Шоңа гөрә, Реббимиз хакда гүвәлик этмәге, Онуң угрунда бенди болан маңа утанман, Худайың берен кувваты билен Хош Хабарың угрунда мениң билен биле гөргү гөр. ⁹ Худай бизи эден ишлеримизе гөрә дәл-де, максат хем мерхементине гөрә гутарып, мукаддес яшайша чагырды. Бу мерхемент бизе эзелден Месих Исада берлип, ¹⁰ инди болса, өлүми арадан айран, яшайыш хем өлмезлиги Хош Хабар аркалы ышыга чыкаран Халасгәримиз

Месих Исаның гелмеги билен аян эдилди. ¹¹ Мен хем бу Хош Хабарың жарчысы, ресулы ве миллетлериң өвреди-жиси эдиллип беллендим. ¹² Шу гөргүлери гөрмегимиң себәби хем шудур. Эмма мен утанмаярын, чүнки Киме иман эденими билйәрин, Онуң маңа табшыран задыны* шол гүне ченли сакламагы башаржакдыгына долы ынамым бар. ¹³ Менден эшиден сагдын сөзлериңиң нусгасыны иман, Месих Иса болан сөйги билен гайым сакла. ¹⁴ Өзүңе ынанылып берлен оңат таглыматы ичимизде яшаян Мукаддес Рух аркалы гора. ¹⁵ Азия илиндәкилериң хеммеси-нин, шол санда Фигелус хем Эрмогенис дагының менден араны ачаныны билйәнсиң.

¹⁶ Реб Онисифорың ичерсине рехимдарлык этсин. Чүн-ки ол энчеме гезек жаныма жан гошды, зынжырлар билен баглыдыгыма утанман, ¹⁷ Римдекә мени гайрат эдип гөзлөп тапды. ¹⁸ Ол гүнде Ребден рехимдарлык тапмагы Реб оңа ыхсан этсин! Онуң Эфесде нәче хызмат эденини сениң өзүң гаты оңат билйәнсиң.

2—НҖИ БАП

Месих Исаның оңат эсгери

¹ Шейлеликте, оглум, Месих Исадакы мерхемет билен гүйчлен. ² Биртопар шаятларың янында менден эшиден сөзлериңи бейлекилере-де өвредип билжек адамлара табшыр. ³ Месих Исаның оңат эсгери болуп, мениң би-лен билеликте гөрги гөр. ⁴ Эсгерлик эдйән адам өзүни эсгерлиге чагыраны хошнут этжек болуп, гүнделик яша-йыш ишлерине гарышян дәлдир. ⁵ Ярыша гатнашян адам ярышың шертлерини бержай этмесе, байрак алмаз. ⁶ Зәхмет чекен дайхан, хасылындан илкинжи пайы өзи алмалыдыр.

---

* 1:12 *Онуң маңа табшыран задыны* — я-да: «мениң Оңа табшы-ран задымы».

⁷ Айдынларым хакда ойлан. Реб саңа хер затда аң-дүшүнже берер. ⁸ Мениң яйрадян Хош Хабарыма гөрә, Давудың неслинден болуп, өлүмден дирелен Иса Месиҳи яда сал. ⁹ Мен бу Хош Хабар угрунда, женаятчы ялы, зынжырлар билен багланып гөрги гөрийэрин. Йөне Худайың сөзи багланан дәлдир. ¹⁰ Шу себәпден, сайлананлар хем бакы шөхрат билен бирликде Месиҳ Исадакы гутулыша говшар ялы, оларың хатырасына хер зада дөз гелйэрин. ¹¹ Бу бир догры сөздүр: Онуң билен биле өлен болсак, Онуң билен биле-де яшарыс. ¹² Чыдасак, Онуң билен биле хөкүм сүрерис. Оны инкәр этсек, Ол хем бизи инкәр эдер. ¹³ Биз вепалы галмасак хем, Ол вепалы болар. Чүнки Ол Өзүни инкәр эдип билмез.

Худайың говы гөрийән ишчиси

¹⁴ Бу затлары оларың ядына сал. Эшидийәнлери хеләкчилиге элтмекден башга хич бир зада пейда бермейән сөз даваларыны чыкармазлыгы Реббин хузурунда оlara берк табшыр. ¹⁵ Хакыкат сөзүни догры уланып, өзүңи говы гөрүлйән, утанмажак ишчи хөкмүнде Худая хөдүрлежек болуп гайрат эт. ¹⁶ Ярамаз, бош сөзлерден гача дур. Чүнки булара баш гошьянлар худайсызлыкда мундан бейләк-де илерләрлер. ¹⁷ Оларың сөзлери рак кимин яйрар. Именеюс билен Филитус булардандыр. ¹⁸ Олар дирелишинң эййәм болуп гечендигини айтмак билен, хакыкатдан азашдылар, инди болса кәбир адамларың иманыны даргадырлар. ¹⁹ Эмма Худайың берк бинасы дурандыр. Ол «Рев Өзүниңкилери танаяндыр», «Ревбин адына багланан хер кес яманлыктан узак дурсун» диен сөзлер билен мөхүрлидир.

²⁰ Бир улы өйде дине гызыл, күмүш гаплар дәл, эйсем, агач ве топрактан ясалан гаплар-да бардыр. Оларың кәбири абрайлы, кәбири болса абрайсыз иш үчиндир. ²¹ Шейлеликте, эгер бири өзүни бу абрайсыз ишлерден тәмизлесе, онда ол хорматлы максатлара ярашыклы, мукаддес эдилен, хожайынына пейдалы ве хер бир оңат ише тайяр гап болар.

²² Яшлык хөвеслеринден гач. Сап йүрек билен Ребби чагырянларын әхлиси билен бирликде догрулык, иман, сөйги ве паракатлык ызына эер. ²³ Самсык хем дүшнүксиз жеделлерден чекил. Чүнки даваларын булардан туряндыгыны бийәнсиң. ²⁴ Реббин гулы давалашмалы дәл, хеммелере мылакатлы, өвретмәге укыплы, сабырлы болмалыдыр. ²⁵ Өзүне гаршы боланлары юмшаклык билен ёла гетирмелидир. Хакыкатың билимине етер ялы, Худай оlara, белки, бир тоба ёлуны ачар. ²⁶ Шейдип, олар айылып, ислегини ерине етирмеклери үчин өзлерини туссаг эден иблисин дузагындан гутулар.

3—НЖИ БАП

Соңкы гүнлер

¹ Шуны бил, соңкы гүнлерде кын пурсатлар болар. ² Чүнки адамлар өзүни сөййән, пула гызан, өвүнжең, текепбир, күпүр гүрлейжи, эне-ата боюн эгмейән, гадыр билмез, мукаддесликден махрум, ³ доңйүрек, барлышыксыз, мыжабатчы, небсине буюрмазак, залым ве ягшылыга душман болар. ⁴ Дөнүк, әтиячсыз, гопбамсы, леззети Худайдан көп сөййән, ⁵ Худайың ёлунда йөрән болуп, бу ёлуң гүйжүни инкәр эдйәнлер чыкар. Бейле адамлардан араны ач. ⁶ Чүнки огрынча өйлере гирип, гүнәлер билен йүкли, дүрли хөвеслер билен әкидилйән, ⁷ хемише өвренип-де, хич хачан хакыкат билимине етип билмейән говшак аяллары туссаг эдйән адамлар булардандыр. ⁸ Яннис билен Ямбрис Муса нәхили гаршы дуран болса, булар-да, шонуң ялы, хакыката гаршы дуряр. Олар пикирлери заяланан, иманда рет эдилен адамлардыр. ⁹ Эмма ене илерләп билмезлер. Чүнки өңкүлер ялы буларын-да акылсызлыгы хеммелере белли болар.

Тимотеоса өвүтлер

¹⁰ Сен болса мениң таглыматымы, өзүми алып баршымы, максадымы, иманымы, сабырмы, сөйгими, чыдамымы, ¹¹ гөрән азардыр гөргүлерими, меселем, Антакия, Коня ве

Листрада башымдан геченлери берк ызарладың. Мен нәхили азарлара дөз гелдим! Реб мени хеммесинден гутарды. ¹²Месих Исада Худайың ёлуна мынасып яшамак ислейёнлерин бары азар чекер. ¹³Эмма эрбет, кеззап адамлар алдап хем алданып, эрбетликде ене илерләр. ¹⁴Сен болса кимлерден өвренендигини билиёнлигин үчин, өвренен, долы ынаниян затларыңа баглы гал. ¹⁵Сен Месих Иса болан иман аркалы гутулыш үчин өзүни акылдар этмеги башарян Мукаддес Язгылары огланлыкдан бәри билиёрсин. ¹⁶Язгыларың хеммеси Худайың ылхамы болуп, Худай адамы хер бир оңат иш үчин тайын, кәмил болар ялы, ¹⁷өвретмек, кәемек, ёла гетирмек, догрулыкда тербиелемек үчин пейдалыдыр.

4—НҖИ БАП

¹Худайың өңүнде, дирилериң хем өлүлериң үстүнден хөкүм чыкаржак Месих Исаның өңүнде Онун гелмегиниң, Патышалыгының хақы үчин саңа үндөйэрин: ²Худайың сөзүни вагыз эт. Пурсат аматлы болсун, болмасын, тайяр бол. Ынсанлара долы сабыр, таглымат билен кәе, ёла гетир, өвүт-үндев эт. ³Чүнки шейле бир замана болар, адамлар сагдын таглымата чыдаман, гулакларына якян сөзлери диңлежек болуп, өз хөвеслерине ярашыклы мугаллымлар үйшүрер. ⁴Гулакларыны хақыкатдан совуп, эртекилере тарап өврүлөр. ⁵Йөне сен хер ягдайда хүшгәр бол, гөрги гөр, бир Хош Хабарчы болуп ишләр, хызматыңы битир. ⁶Чүнки мен эййәм Худая хөдүрленен шерап кимин дөкүлип дурун, мениң бу дүнийәден өтмели вагтым гелди. ⁷Мен оңат сөвеш алып бардым, ярышы битирдим, иманы горадым. ⁸Мундан бейләк, догрулык тәжи мениң үчин тайяр дурандыр. Адыл казы Реб ол гүнде оны маңа, дине маңа дәл, эйсем, Онун гелмегини сөййәнлериң барына-да берер.

Айратын ислеглер ве саламлар

⁹Мениң яныма басым гелжек болуп гайрат эт. ¹⁰Чүнки Дима хәзирки дүнийәни сөййәнлиги үчин, мени ташлап

Селаниге гитди. Киriskис Галатя, Титус хем Далматя гитди. ¹¹ Янымда дине Лука бар. Маркусы алып гайт. Хызматымы ерине етирмекде маңа көмеги дегер. ¹² Тихикусы Эфесе ёлладым. ¹³ Геленде Троасда Карпың янында гоюп гайдан донумы, китаплары, ылайта-да, гайыш китаплары гетир. ¹⁴ Демирчи Искендер маңа кән яманлык этди. Реб оңа эденлерине гөрә алмытыны берер. ¹⁵ Сен хем ондан әгә бол. Чүнки ол бизиң сөзлеримизе гаты гаршы дурды. ¹⁶ Илкинжи горанмамда тарапымы тутан болмады, гайтам, хеммелер мени ташлап гитдилер. Мунуң хасабы олардан соралмасын. ¹⁷ Йөне Худайың вагзы мен аркалы долы ыглан болуп, бүтин миллетлер оны эшидер ялы, Реб янымда дуруп, мени гүйчлендирди, шейлеликде, арсланың агзындан гутулдым. ¹⁸ Реб хем мени әли яманлыктан гутарып, Гөкдәки Патышалыгында саклар. Әбеди шөхрат Онуңкы болсун! Омын.

¹⁹ Прискилла, Акила ве Онисифорың ичерсине салам айт. ²⁰ Эрастус Коринтосда галды. Трофимусы хассака Милитосда гоюп гайтдым. ²¹ Гышдан өң гелжек болуп гайрат эт. Эвулус, Пуденс, Линус, Клавдия ве бүтин доганлар саңа салам айдяр. ²² Реб Иса Месих сениң рухуң билен болсун! Худайың мерхемети сиз билен болсун! Омын.

ПАВЛУСЫҢ ТИТУСА ХАТЫ

1–НЖИ БАП

¹Худайың сайланларының иманына гөрә, Худай ёлуна ярашыклы болан хакыкат билимине гөрә Худайың гулы, Иса Месихиң ресулы болан мен Павлусдан салам! ²Мениң бу ресуллыгым ялан сөзлемейән Худайың эзелден вада эден бакы яшайшының умыдына даяняр. ³Халасгәримиз Худайың буйругы боюнча маңа табшырылан вагызда Худай Өз сөзүни аматлы вагтында аян этди. ⁴Ортак иманымыза гөрә, хакыкы оглум Титуса Ата Худай, Халасгәримиз Месих Иса мерхемет хем рехим этсин, парахатлык берсин!

Титусың Гиритдәки везипеси

⁵Ыза галан ишлери дүзелтмегиң, сана буйрушым ялы, хер шәхерде яшулулар беллемегин үчин, ине, шу себәпден мен сени Гиритде гоюп гайтдым. ⁶Ким мүйнсүз, дине бир аялың әри болса, иман эден, эдепсизликде айыпланмадык болса, тербиели чагалары бар болса, шоны белле. ⁷Чүнки гөзегчи, Худайың өйүниң векилидиги үчин, мүйнсүз болмалыдыр. Башына гиден, гызма, шераба хөвесжең, урушган, харам газанжың ызында ылгап йөрмән, ⁸эйсем, мыхмансөер, ягшылык сөер, сагдын дүшүнжели, адалатлы, таква ве небсине буйруп билиән киши болмалыдыр. ⁹Хем бейлекилере сагдын таглымат билен өвүт-үндев берип хем-де гаршы чыканлары дымдырар ялы, өврелилиши

ялы, ынамлы сөзө япышмалыдыр. ¹⁰Чүнки питнечи, яңра ве алдавчы көп адамлар бардыр. Ылайта-да, сүннетликден боланлар булардандыр. ¹¹Оларың агзыны багламак герек. Олар хаксыз газанч үчин, өвредилмесиз затлары өвредип, өйлери бүтинлей йыкярлар. ¹²Араларындан бири, оларың өз пыгамберлериниң бири: «Гиритлилер хемише яланчы, яман хайван, ялта хажымеликдир» дийипдир. ¹³Бу гүвәлик хакдыр. Шол себәпли ехуды эртекилерине, хакыкатдан азашан адамларың буйрукларына гулак асма, ¹⁴гайтам, иманда сагдын болмаклары үчин олар берк кәе. ¹⁵Чүнки тәмиз йүреклилер үчин бар зат тәмиздир. Йөне йүреги чирклилер, иман гетирмедиклер үчин хич зат тәмиз дәлдир, оларың аң-дүшүнжелери, ынсаплары-да чиркленендир. ¹⁶Олар Худайы танаяндыкларыны сөзләп, эдйән ишлери билен Оны инкәр эдйәр. Олар йигренжи, сөзе гулак асмаз болуп, хич бир оңат ише ярарлы дәлдир.

2—НҖИ БАП

Сагдын таглыматы өврет

¹Эмма сен сагдын таглымата ярашыклы боланы өврет. ²Гарры адамлара хүшгәр, аграс, сагдын дүшүнжели, иманда, сөйгүде хем сабырда сагдын болмалыдыкларыны айт. ³Шонуң ялы, гарры аяллар хем мыжабатчы, көп шерап гулы дәл-де, эйсем, яшайышларында сылага мынасып, ягшылыгы өвредйәнлер болсун. ⁴Онсоң олар Худайың сөзүне дил етирмез ялы, яш гелин-гызлары өз әрлерини, чагаларыны сөййән, ⁵сагдын дүшүнжели, пәк, өйүнде ишеңңир, оңат ве өз әрлерине табын болмагы үчин етишдирип билерлер. ⁶Шонуң ялы-да, яш йигитлере хем сагдын дүшүнжели болмагы үнде. ⁷Өзүң оңат ишлер эдип, олар хер затда гөрелде гөркез.

⁸Бизе гаршы боланлар биз хакда айдары хич бир яман геп тапман утанар ялы, таглыматыңда сап, аграс болуп, хич кимиң айыплап билмежек сагдын сөзлерини айт.

⁹ Гуллара халасгэр Худайымызың таглыматы хер бабатда безэр ялы, хожайынларына табын болмагы, жогап гайтарман, огурламан, ¹⁰ бүтинлей садыклык гөркезип, хожайынларыны хер затда хошнут этмеги үнде. ¹¹ Чүнки Худайың хемме ынсанлара гутулыш гетирен мерхемети эшгэр болды. ¹² Бу мерхемет бизе, худайсызлыгы, дүнъеви хөвеслери рет эдип, мүбәрек умыдымыз болан бейик Худай ве халасгәримиз Месих Исаның шөхрат ичинде гелмегине гарашып, ¹³ хәзирки дүнйәде сагдын дүшүнжели, догры ве Худайың ёлуна мынасып яшамагымызы өвредйәр. ¹⁴ Месих хемме языкдан гутулып, Өзүне дегишли, ягшылык этмәге ыхласлы халк болмагымыз үчин, бизи тәмизлежек болуп, Өзүни бизиң угрумызда пида этди. ¹⁵ Булары айдып, динлейәнлере долы ыгтыяр билен өвүт-үндев эт хем-де кәе. Хич ким сени әсгермезлик этмесин.

3—НҖИ БАП

Дүрли өвүтлер

¹ Хөкүмдарлара ве хәкимлере табын болмагы, сөзе гулак асмагы, хер бир оңат ише тайяр дурмагы, ² хич кими яманламазлыгы, игенжең болман, мылайым болуп, әхли адамлара юмшаклык гөркезмеги иманлыларың ядына сал. ³ Чүнки бир вагтлар биз хем аң-дүшүнжесиз, сөзе гулак асмаз, ёлундан азашан, дүрли хөвеслере хем-де кейплере бакна, яманлык хем гөрипликте яшап, йигренжи, бири-бирлерини йигренйән адамлардык. ⁴ Йөне халасгәримиз Худайың ягшылыгы, ынсана болан сөйгүси эшгэр боланда, ⁵ Ол бизи догрулык билен битирен ишлеримиз үчин дәл-де, Өз рехимдарлыгы билен гутарды. ⁶ Биз Онуң мерхемети билен акланып, бакы яшайшың умыды ичинде Онуң мирасчылары болар ялы, ⁷ тәзеден догма ювшы билен халасгәримиз Иса Месихиң саясында үстүмизе болелин дөкен Мукаддес Рухуның тәзелемеги аркалы Ол бизи халас этди. ⁸ Бу бир догры сөздүр. Худая иман эденлер ягшы ишлери

ерине етирмек үчин алада эдер ялы, мен сениң бу затлары ныгтамагыңы ислејәрин. Булар ынсанлар үчин оңат ве пейдалыдыр. ⁹ Бош жеделлерден, несил шежерелери ве Мукаддес Канун хакдакы чекишмелерден хем-де давалардан чекил. Чүнки булар пейдасыз, бидерек затлардыр. ¹⁰ Ара бөлүнишик саян адамдан биринжи ве икинжи үндевден соң гача дур. ¹¹ Бейле адамың ёлдан азашып, гүнә эдип, өз-өзүне иш кесйәнлигини билйәнсин.

Ислеглер ве саламлар

¹² Артемасы я-да Тихикусы сениң яныңа ёлламда, Никополесе — мениң яныма гелжек болуп гайрат эт. Чүнки гышы ол ерде гечирмеги йүрегиме дүвдүм. ¹³ Канунчы Зенас билен Аполлосы ёла салаңда, хич бир етмезчиликлери болмаз ялы, оларың гамларыны ий. ¹⁴ Бизиңкилер хем мивесиз өмүр сүрмез ялы, герекли зерурлыклара көмек үчин оңат ишлери ерине етирмеги өвренсинлер. ¹⁵ Мениң янымдакыларың хеммеси саңа салам айдыр. Иманда бизи сөййәнлере салам айт. Худайың мерхемети сизиң барыңыз билен болсун! Омын.

ПАВЛУСЫҢ ФИЛИМУНА ХАТЫ

¹ Месих Исанын угрунда бенди болан мен, Павлусдан, Тимотеос догандан, сөйгүли ишдешимиз болан сен Филимуна, ² аял доганымыз Аффия, сөвешдеш ёлдашымыз Архипуса ве сениң өйүндэки иманлылар йыгнагына салам! ³ Атамыз Худай, Реб Иса Месих сизе мерхемент этсин, парахатлык берсин. Шүкүр ве дога ⁴ сениң Реб Иса болан иманыңы, бүтин мукаддеслере болан сөйгиңи эшидип, Худайыма шүкүр эдйэрин. ⁵ Сени догаларымда элмыдама ятлаярын. ⁶ Месихде өзүңизе дегишли бүтин ягшы затлары билер ялы, өзүндэки иманы бейлекилер билен пайлашмакда тэсирли болмагың үчин дога эдйэрин. ⁷ Себэби мен сениң сөйгиң аркалы улы шатлык хем теселли тапдым, чүнки, эй доган, сениң саянда бүтин мукаддеслериң йүрегине ынжалык берилди. Павлусың Онесимус барадакы хайышы ⁸ шу себэпден герекли боланыны саңа буюрмага Месихде улы батырлыгым болса-да, ⁹ мен, гарры Павлус, шу вагт хем Месих Исанын угрунда бендиниң бири хөкмүнде сөйгиңиң хатырасына сенден хайыш этмеги эй гөрйэрин. ¹⁰ Мен туссагдакам өзүне аталык эден, ¹¹ бир вагтлар саңа пейдасыз, йөне шинди хем саңа, хем маңа пейдасы дегйән оглум Онесимус үчин сенден хайыш эдйэрин. ¹² Оны, ягны йүрежигими ызына саңа ёллаярын, оны кабул эт. ¹³ Хош Хабарың угрунда туссагдакам, сениң ериңе маңа хызмат этмеги үчин, оны өз янымда алып галмак ислейэрдим, ¹⁴ йөне этжек ягшылыгың межбуры ялы дэл-де, мейлетин болар ялы, сенден сорагсыз хич бир

зады этмек иследемид. ¹⁵ Белки-де, онуң вагтлайынча сенден айрылмагы, оны хемишлик ызына алмагың үчин боландыр. ¹⁶ Оны инди бир гул дәл-де, гулдан артыкмач сөйгүли доган хөкмүндө ызына аларсын. Ол ылайта-да мениң үчин, хас-да сениң үчин хем беденде, хем-де Ребде бир сөйгүли догандыр. ¹⁷ Шоңа гөрә, мени өз ёлдашың хөкмүндө гөрйән болсаң, оны мени кабул эдйән ялы кабул эт. ¹⁸ Ол саңа хер хили эрбетлик эден болса я-да бир боржы бар болса, муны маңа яз. ¹⁹ Мен Павлус, муны өз элим билен язарын, өзүм берерин. Сениң хем өз яшайшың билен маңа борчлудыгыңы айтмагымың гереги ёк. ²⁰ Хава, доган, Ребде маңа бир пейдаң дегсин, Месихде йүрегиме ынжалык бер. ²¹ Сөзүме гулак асжагыңа ынам эдип, айданларымдан хем кәнрәк этжегиңи билип саңа язарын. ²² Шонуң билен бирликде, маңа-да галара ер тайынла. Чүнки догаларыңыз аркалы сизе багышланарын диен умыдым бар.

Саламлар

²³ Месих Иса уgrundа мениң билен туссагда биле болян Эпафра, ²⁴ ишдешлерим Маркус, Аристаркус, Дима ве Лука саңа салам айдярлар. ²⁵ Реббимиз Иса Месихиң мерхемети сизиң рухуңыз билен болсун! Омын.

ЕВРЕЙЛЕРЕ ХАТ

1–НЖИ БАП

Огул перишделерден үстүндир

¹Худай гадым заманларда пыгамберлер аркалы энчеме гезек дүрли ёллар билен аталарымыз билен геплешипдир. ²Ол соңкы вагтларда хем бар задың мирасчысы эдип беллэни ве Ол аркалы әлеми ярадан Оглунда бизиң билен геплешиди. ³Огул Худайың шөхратының ялкымы, Онуң барлыгының кешби болуп, бар зады гудратлы сөзи билен саклап, бизи гүнәлерден тәмизләнден соң, Гөкде Шөхратлының сагында отурды. ⁴Ол перишделерден нәче үстүн ады мирас алан болса, шонча-да олардан үстүн болды. ⁵Чүнки Худай хей-де перишделеринң бирине: «Сен Мениң Оглумсың, Мен бу гүн Сениң Атаң болдум», «Мен Оңа Ата, Ол-да Маңа Огул болар» дийипми? ⁶Ене Худай Өзүниң илкинжи доглан Оглуны дүнийә иберенде: «Худайың әхли перишделери Оңа сежде этсин» диййәр. ⁷Перишделер хакда: «Ол перишделерини ел, хызматкәрлерини от ялны эдйәндир» диййән болса, ⁸Оглы хакда: «Әй Худай, Сениң тагтың бакыдыр, догрулык хасасы Сениң Патышалыгың хасасыдыр» диййәр. ⁹«Сен догрулыгы сөйүп, канунсызлыгы йигрендин. Мунуң үчин Худай — Сениң Худайың Сени шатлык ягы билен ёлдашларыңдан артык месх этди». ¹⁰Я Реб, башлангычда Ериң дүйбүни Сен тутдуң. Гөк хем Сениң эллериниң ишидир. ¹¹Олар ёгалар, дине Сен галарсың. Хеммеси бир эшик ялы көнелер. ¹²Олары бир гейим ялы дүйрерсин, олар үйтгәр. Эмма

Сен шол дуршуна дурарсың, Сениң йылларың түкенмез». ¹³Худай перишделеринң бирине хей: «Душманларыңы аякларың астына басганчак эдйәнчәм, Мениң сагымда отур» дийипми? ¹⁴Перишделеринң әхлиси гутулышы мирас алжаклара хызмат этмек үчин иберилен хызматкәр рухлар дәлми нәме?

2—НҖИ БАП

Улы гутулыш

¹Шонун үчин эшиденлеримизден дашлашмаз ялы, ола-ра хас көп үнс бермелидирис. ²Чүнки перишделер аркалы айдылан сөз берк болуп, хер бир женаят, сөзе гулак асмазлык өз адалатлы алмытыны алан болса, ³Онда шейле улы гутулышы гөрмезлиге салсак, биз нәхили гачып билерис? Бу гутулышы озал башда Реб ыглан этди, Ондан эшиденлер болса оны bize тассыкладылар. ⁴Худай хем муңа аламатлар, мугжызалар, дүрли гудратлар, Өз ислеги боюнча пайлан Мукаддес Рух сылаглары билен гүвәлик этди.

Иса иманлылара доган диймекден утанмаяр

⁵Ол бизиң гүррүңини эдйән гелжекки дүңйәмизи перишделере табын эденек. ⁶Йөне бири бир ерде шейле гүвә гечип дийди: «Сен оны ятлар ялы, ынсан нәме? Оңа үнс берер ялы, ынсан оглы нәме? ⁷Оны перишделерден аз-кем* пес тутдун. Шөхрат хем хормат тәжини Оңа гейдирип, Өз әллеринң ишлериниң үстүнде Оны отуртдың. ⁸Бар зады Онуң аякларының астында гойдун». Худай бар зады Оңа табын этди, Оңа баглы дәл зат гоймады. Йөне велин хемме задың Оңа баглыдыгыны биз энтэк гөрмейәрис. ⁹Эмма перишделерден аз-кем пес тутулан Иса Худайың мерхемети билен хер ынсан үчин өлүми дадар ялы, гөрән өлүм гөргүси үчин шөхрат хем хормат тәжиниң гейдириленини гөрийәрис. ¹⁰Энчеме огуллары шөхрата

---

* 2:7 *Аз-кем* — я-да: «аз вагтлайын».

етирйәркә, оларын гутулышының Өңбашчысыны гөргүлер аркалы кәмиллиге етирмек хемме задың Өзи үчин ве Өзи аркалы бар болан Худая ярашыклды. ¹¹Чүнки мукаддес эден билен мукаддес эдиленлерин хеммеси бир Атадан-дыр. Шонун үчин хем Иса оlara доган диймекден утанма-яр. Шейле диййәр: ¹²«Сениң адың доганларыма ыглан эдерин, йыгнагың ортaрасында Саңа өвгүли нагмалар ай-дарын». ¹³Ене: «Мен Оңа ынам эдерин», «Ине, Мен ве Худайың Маңа берен чагалары» диййәр. ¹⁴Чагаларың эт хем гандандыгына гөрә, Өзи хем оларынкы билен бир адам сыпатына гирди. Ол муны өлүм гүйжүне эе боланы, ягны иблиси өлүм аркалы ёгалтжак, ¹⁵өмүрбойы өлүм горкусы зерарлы гул боланларың хеммесини эркинлиге етиржек болуп этди. ¹⁶Чүнки Ол, элбетде, перишделере ярдам этмән, Ыбрайымың неслинден боланlara ярдам эд-йәр. ¹⁷Шонун үчин Ол халкың гүнәлерини Худая багыш-латмак, Худайың гуллугында рехимдар хем садык Баш Ру-ханы болмак үчин, хер тайдан доганларына меңземели болды. ¹⁸Шейлелик билен, сыналанда Өзүниң гөрги гөрөн затларында сыналянlara көмек бермеги башаряр.

3—НҖИ БАП

Иса ве Муса

¹Шонун үчин, эй, асмандан гелен чакылыга шәрик бо-лан мукаддес доганлар, бизиң ыкpар эден иманымызын Ресулы хем Баш Руханысы Иса середин. ²Ол Мусаның, Ху-дайың тутуш өйүнде садык галышы ялы, Өзүни белләне вепадар галды. ³Өйи ясаның өйден кән хормат гөрши ялы, Иса-да Мусаныңкыдан бейик шөхрата мынасып гөрүлди. ⁴Чүнки хер өй бири тарапындан ясаляр, Худай болса бар зады ясандыр. ⁵Муса гелжекде сөзленжек сөзлере гүвә гечмек үчин, Худайың бүтин өйүнде бир хызматкәр болуп садык галды. ⁶Эмма Месих Онун өйүне жогапкәр Огул хөк-мүнде садыкдыр. Батырлыгымызы, магтанян умыдымызы соңуна ченли берк сакласак, Онун өйи биздирис.

Имансызлык барада дуйдурыш

⁷Шонун үчин Мукаддес Рухун айдышы ялы: «Бу гүн Онун сесини эшитсеңиз, ⁸чөлде сыналан гүнүңиздәки питнеде болшы ялы, йүрегинизи гататмаң. ⁹Аталарыңыз ол ерде Мени барлап сынадылар, кырк йыллап Мениң эд-йәнлерими гөрүп гездилер. ¹⁰Шонун үчин Мен бу несле гахарланып: олар элмыдам йүреклеринде азашяр, Мениң ёлларымы билмедилер дийдим. ¹¹Гахарлананымда: олар дынчлык үлкәме гирмез! дийип ант ичдим». ¹²Эй доганлар, хабардар болун, сизин бириңизде дири Худайдан дашлашан имансызлыгың эрбет йүреги болаймасын. ¹³Сизин хич бириңизин йүрегиниз гүнәниң алдавчылыгы билен гатамаз ялы, «гүн шу гүндүр» дийилйәркә, хер гүн бири-бириңизи рухландырың. ¹⁴Чүнки башлангычдакы ынамы соңуна ченли берк сакласак, бу Месихе шәрик болдугымыздыр. ¹⁵Озал айдылышы ялы, «Бу гүн Онун сесини эшитсеңиз, питнеде болшы ялы, йүрегинизи гататмаң». ¹⁶Онун сесини эшидип хем питне турзанлар кимлерди? Муса аркалы Мүсүрден чыкарыланларың хеммеси дәлмиди? ¹⁷Худай кырк йыллап киме гахарланды? Гүнә эдип, маслыклары чөлде серлип галанлара дәлми? ¹⁸Сөзүне гулак асмаянлардан башга Өз дынчлык үлкесине кимлер гирмез дийип ант ичди? ¹⁹Биз, имансызлык эдендиклери үчин, оларың гирип билмәндиклерини гөрийәрис.

4—НЖИ БАП

Худайың дынчлык үлкеси

¹Шонун үчин Онун дынчлык үлкесине гирме вадасы хениз еринделигине гөрә, сизден бири муңа етмән галаймасын дийип горкуда болалың. ²Чүнки Хош Хабар бизе вагыз эдилиши ялы, олара-да вагыз эдилди, йөне эшиден сөзлерини иман билен утгашдырмандыклары үчин, онун олара пейдасы болмады. ³Дүнйәниң ярадылышының башында

ишлерини тамамлан Худайың: «Гахарлананымда: олар дынчлык үлкәме гирмезлер дийип ант ичдим» дийши ялы, биз иман гетиренлер бу дынчлыга гирерис. ⁴Чүнки бир ерде единжи гүн хакда: «Едиленжи гүн Худай әхли ишини тамамлады ве шол гүн дынч алды» дийипдир. ⁵Ене-де шол ерде: «Олар дынчлык үлкәме гирмез» диййәр. ⁶Шейлелик-де, Хош Хабары илки эшиденлер сөзе гулак асмандыклары үчин, ол дынчлыга гирип билмедилер, йөне кәбир гир-жеклер бар. ⁷Шонун үчин Худай көп вагтдан соң, Давут аркалы айдылышы ялы: «Бу гүн Онун сесини эшитсениз, йүрегиңизи гататмаң» диенде, «бу гүн» диймек билен ене бир гүни беллейәр. ⁸Чүнки Ешу олары дынчлыга етирен болса, онда Худай мундан соң башга гүнүн гүррүңини эт-мезди. ⁹Шейлеликде, Худайың халкы үчин ене бир сабат гүнүниң дынчлыгы гаяр. ¹⁰Худай Өз ишлеринден нәхи-ли дынч алан болса, Онун дынчлыгына гирен хем өз иш-леринден шейле дынч аландыр. ¹¹Шейлеликде, хич ким оларың питнесинден гөрелде алып йыкылмаз ялы, ол дынчлыга гирмек үчин гайрат эделиң. ¹²Худайың сөзи ди-ри хем тәсирлидир, хер бир ики йүзли гылычдан кесгир-дир. Ол жан хем рухы, богунлары хем йилиги бөлийәнчә батяндыр, йүрегин дүшүнжелеридир ниетлерине хөкүм эд-йәндир. ¹³Худайдан гизлин хич бир махлук ёкдур, хасап бермели Худайымызың гөзлериниң өңүнде әхли зат яла-нач хем ачыкдыр.

Баш руханымыз Иса

¹⁴Гөкден гечен улы Баш Руханымыз, Худайың Оглы Исамызың барлыгына гөрә, ыкпар эден иманымызы берк туталың. ¹⁵Чүнки бизиң әжизликлеримизе гынанып билмейән дәл, әйсем, хер затда бизиң ялы сыналып, гүнә этмедик бир Баш Руханымыз бардыр. ¹⁶Рехимдарлыга говшуп, герек вагтында bize көмек бержек мерхемети тапар ялы, Худайың мерхемет тагтына ынам билен голай-лашалың.

5–НЖИ БАП

¹Хер бир баш руханы, гүнәлериң төлегине сылаглар хем гурбанлар хөдүрләр ялы, адамлар арасындан сайланып, Худая дегишли затларда олара векиллик этмек үчин белленйәр. ²Наданлара, ёлдан азашанлара юмшак болмагы башаряр, чүнки өзүниң хем эжизликлери бар. ³Ол шу себәпли халк үчин болшы ялы, өз гүнәлери үчин хем гурбан бермәге борчлудыр. ⁴Адам баш руханы болма хорматыны өз-өзүне берип биленок. Ол Харун ялы, Худай тарапындан чагырылып аляр. ⁵Шонуң ялы, Месих хем баш руханы болмак үчин өз-өзүни шөхратландыранок, Оны «Сен Мениң Оглумсың, Мен бу гүн Сениң Атаң болдум» диен шөхратландырды. ⁶Башга бир ерде-де диййәр: «Мелкиседек дүзгүни боюнча, Сен хемишлик руханысың». ⁷Месих ер йүзүнде болан гүнлеринде Өзүни өлүмден гутармагы башарян Худая улы перят, гөзяшлар билен догалар хем ялбарышлар хөдүрләп, таквалыгы үчин эшидилди. ⁸Ол Огул хем болса, гөрөн гөргүлеринден сөзе гулак асмагы өврэнди. ⁹Кәмиллешдирилип, Худай тарапындан Мелкиседек дүзгүни боюнча Баш Руханы адыны алды. ¹⁰Сөзүне гулак асанларың хеммеси үчин бакы гутулыш чешмеси болды.

Кәмиллиге тарап илерләиң

¹¹Бу барада бержек көп гүррүңимиз бар, йөне сизин эшитмәге ислегсизлигиңиз үчин, дүшүндирмек кын. ¹²Өвредижиди болмалы вагтыңыз гелип етен хем болса, сиз бириниң Худайың сөзүниң илкинжи эсасларыны гайтадан өзүңизе өвретмегине мәтәч. Сизе агыр дамак дәл-де, сүйт герек. ¹³Ким сүйт эмйән болса, ол чага, догрулык сөзүнде тежрибесиздир. ¹⁴Агыр дамак кемала геленлере, ягны сайгарма укыплары ягшы билен яманы танамага өвренишдирилип, тербие эдиленлере берилйөндир.

6–НҖЫ БАП

¹ Шонун үчин Месих барадакы башлангыч тәлими ызда галдырып, өлүм гетирйән ишлерден тоба этмәниң, Худая иманың, ² чокундырмалар, эл гоймалар, өлүлериң дирелиши ве эбеди хөкүм барадакы таглыматың дүйбүни янадан-дан тутман, кәмиллиге тарап илерләлиң. ³ Хава, Худай ругсат берсе, муны эделиң*. ⁴ Чүнки бир гезек ягтылдып, асман сылагыны дадып, Мукаддес Руха шәрик эдилип, ⁵ Худайың оңат сөзүни, гелжекки дөврүн гүйчли ишлери-ни даданьндан соң, ⁶ ёлдан чыканлары тоба үчин янадан-дан тәзелемек мүмкин дәл. Себәби олар Худайың Оглуны өзлери үчин гайтадан хача чүйләп, биабрай эдйәрлер. ⁷ Үс-түне йыгы-йыгыдан дүшен ягышдан ичйән, өзүни бежерене пейдалы өсүмликлер битирйән ере Худай берекет индерйәр. ⁸ Эмма тикендир гызганы битирйән ер дерексиздир, гаргыша голайдыр, соңы янмакдыр. ⁹ Эй сөйгүли доганлар, биз бейле геплесек-де, сизиң гутулыш бабатда хас оңат затлара эдигиңизе ынанярыс. ¹⁰ Худай сизиң ишинизи, мукаддеслере хызмат эдип хем-де хызмат этмеги довам этдирмек билен, Өз адына гөркезен сөйгиңизи унудар ялы, адалатсыз дәлдир. ¹¹ Биз, сиз ялта болман, гайтам, вада эдиленлери иман хем сабыр аркалы мирас аланлардан гөрелде алар ялы, ¹² умыдыңыздан долы аркайын болмак үчин, хер бириңизиң шол гайраты соңуна ченли гөркезме-гиңизи ислейәрис.

Худайың вадасы

¹³ Худай Ыбрайыма вада беренде, Өзүнден улы болан бириниң адындан ант ичип билмәни үчин, Өз адындан ант ичип: ¹⁴ «Хакыкатдан-да, саңа берекеди болдан берерин, сениң зүрядыңы гаты көпелдерин» дийди. ¹⁵ Шейлекке, сабырлы гарашан Ыбрайым вада етди. ¹⁶ Адамлар

---

* 6:3 *Эделиң* — иң гадымы голязмаларда: «эдерис».

өзүнден улының адындан ант ичйөр. Олар үчин ант айдыланы тассыклап, хемме жеделлери соңлаяр. ¹⁷ Шонун үчин Худай-да Өз мақсадының үйтгевсизлигини ваданың мирасчыларына хас анык гөркезжек болуп, ваданы ант билен тассыклады. ¹⁸ Ол муны өңүмизде гойлан умыда япышжак болуп гачан бизиң Худайың ялан сөзлемегі мүмкин болмадык ики үйтгевсиз зады аркалы улы теселли тапмагымыз үчин этди. ¹⁹ Бизиң жан лабыры ялы ынамлы хем берк болан бу умыдымыз тутының аңрысына гечйәндир. ²⁰ Иса Мелкиседек дүзгүни боюнча әбеди Баш Руханы болуп, өңбашчымыз хөкмүнде бизиң үчин ол ере гирди.

7—НҖИ БАП

Руханы Мелкиседек

¹ Бу Мелкиседек Салем патышасы хем-де бейик Худайың руханысыды. Ол патышалары дерби-дагын эдип гелйән Ыбрайымы гаршылап, оңа ак пата берди. ² Ыбрайым хем оңа бар задың ондан бирини берди. «Мелкиседек» озал адының манысы боюнча «догрулык патышасыдыр», соң хем «Салем патышасы», ягны паракхатлык патышасыдыр. ³ Онун атасы, энеси, несил шежереси белли дәл. Гүнлериниң не башы, не-де өмрүниң соңы бар. Йөне Худайың Оглуна меңзедилип, мыдамлык руханы болуп гаяр. ⁴ Бизиң улы атамыз Ыбрайымың алан олжаларындан ондан бирини берен бу адамы, гөрүн, нәхили улы! ⁵ Леви огулларындан болуп, руханылык везипесини аланларың халқдан, ягны Ыбрайымың тохумындан хем болсалар, өз доганларындан Мукаддес Канун боюнча ондан бирини алмалы диен буйруклары барды. ⁶ Эмма Мелкиседек Леви неслинден болмаса-да, вадалары алан Ыбрайымдан ондан бирини алып, оңа ак пата берипдир. ⁷ Кичиниң ак патаны өзүнден улудан аляндыгы гүррүңсиздир. ⁸ Бу ерде өлүмли адамлар ондан бирини аляр,

йөне ол ерде яшаянлыгына гүвәлик берилйән аляр.⁹ Хатда ондан бирини алан Леви хем Ыбрайым аркалы ондан бир берипдир дийсең болжак.¹⁰ Чүнки Мелкиседек Ыбрайымы гаршылан махалы Леви энтэк атасының билиндеди.

Тәзе руханылык дүзгүни

¹¹ Шейлеликте, кәмиллиге левили руханылык аркалы етилийән болсады — чүнки халк бу руханылык астында Мукаддес Кануна говушды — онда Харун дүзгүни боюнча дәл-де, Мелкиседек дүзгүни боюнча башга бир руханының гелмеги нәмә герекди? ¹² Чүнки руханылык үйтгәнде, Кануның хем үйтгемеги зерурдыр. ¹³ Бейле гүррүни эдилйән адам башга тайпадан. Бу тайпадан хич ким гурбанлык эдилйән ерде хызмат этмәндир. ¹⁴ Реббимизиң Иуда тайпасындандыгы айдың. Муса бу тайпадан гүррүн эденде, руханылар хакда хич бир зат айтманды. ¹⁵ Мелкиседеге мензеш башга бир руханының йүзе чыкмагы бу айданымызы өңкүсинден хем айдыңрак гөркезийәр. ¹⁶ Ол, Кануның ата-баба барадакы шертине гөрә дәл-де, түкенмез яшайшың гүйжүне гөрә руханы болупдыр. ¹⁷ Чүнки «Мелкиседек дүзгүни боюнча, сен хемишлик руханысын» дийип гүвә гечилийәр. ¹⁸ Озалкы буйрук говшаклыгы хем пейдасыздыгы зерарлы ятырылды. ¹⁹ Чүнки Канун хич бир зады кәмиллешдирмеди. Мунуң ерине бизи Худая якынладян өңкүден онат бир умыт берилди. ²⁰ Бу антсыз болмады. Бейлекилер болса антсыз руханы болупдылар. ²¹ Эмма Ол өзүне: «Реб ант ичди, Ол дәнмез. Сен мыдамлык руханысын» диениң анты аркалы руханы болды. ²² Иса бу ант билен хас онат әhtiң кепили болды. ²³ Озалкы руханылар көпдүлер. Чүнки өлүм оларың везипеде галмагыны бөкдейәрди. ²⁴ Эмма Исаның, бакы гаянлыгы үчин, үйтгевсиз руханылыгы бардыр. ²⁵ Шу себәпден Ол Өзи аркалы Худая якынлаянлары бүтинлей гутармагы башаряр. Чүнки оларә төвелла этмек үчин хемише дири.

Тәзе ахтиң Баш Руханысы

²⁶ Бизе шейле, мукаддес, языксыз, чирксиз, гүнәкәрлерден араны ачан ве Гөкден ёкары чыкарылан Баш Руханы герекди. ²⁷ Ол бейлеки руханылар ялы, хер гүн өнүрти өз гүнәлери, сонра-да халкың гүнәлери үчин гурбан хөдүрлемәге межбур дәл. Чүнки Ол Өзүни хөдүрлемек билен, муны бир гезекде битирди. ²⁸ Мукаддес Канун эжиз адамлары баш руханы эдип беллейәр, канундан соң гелен ант сөзи болса Худайың хемишелик кәмиллешдирилен Оглуны Баш Руханы эдип гойды.

8—НҖИ БАП

¹ Айданларымызың өзени шунда: бизиң Гөкде, хеммеден Улының тагтының сагында отуруп, ² Мукаддес ерин, ягны ынсаның дәл-де, Реббин гуран хақыкы чадырының хызматыны эдйөн бир Баш Руханымыз бар. ³ Хер бир баш руханы сылаглар хем гурбанлар хөдүрлемек үчин белленйәр. Бу себәпден бизиң Баш Руханымызың хем хөдүрләре бир зады болмалы. ⁴ Өзи ер йүзүнде болан болса, Мукаддес Канун боюнча сылаглары хөдүрлейәнлериң барлыгы үчин Ол руханы болмазды. ⁵ Булар Муса берлен гөркезмә гөрә, асман дегишли затларың нусгасы хем көлегесине хызмат эдйәрлер. Чүнки Муса чадыры гуражак болуп йөркә, Худай оңа: «Әхли зады дагда саңа гөркезилен нусга гөрә этжек бол» дийипди. ⁶ Инди болса Иса хас оңат вадалар үстүнде гуралан хас оңат әхтиң төвеллачысы болшы ялы, шонча-да улы гуллуга әе болды. ⁷ Илкинжи әхт мүйнсүз болан болсады, онда икинжи герекли болмазды. ⁸ Чүнки Худай Өз халкыны мүйнли гөрүп, шейле диййәр: «Ине Ысрайыл халкы билен, Яхуда халкы билен тәзе әхт баглашжак гүнлерим гелийәр. Реб шейле диййәр. ⁹ Бу оларың аталарыны Мүсүр юрдундан чыкаржак болуп, эллеринден тутан гүнүм олар билен баглан әхтим ялы болмаз. Чүнки олар әхтиме баглы болуп галмадылар, Мен хем олары

индемедим, Реб диййәр. ¹⁰ Ол гүнлерден соң, Реб диййәр, Ысрайыл халкы билен баглажак әхтим ине, шу: Өз канунларымы оларың аңына берип, булары йүреклерине язарын. Мен оларың Худайы, олар хем Мениң халкым болар. ¹¹ Инди хич ким өз гоңшусына*, хич ким өз доганына: Ребби танаң дийип өвретмез. Чүнки кичисинден улусына ченли, оларың бары Мени танар. ¹² Оларың нәдогрулыкларына рехимли боларын, гүнәлерини хич хачан яда салмарын». ¹³ Худай «тәзе әхт» диймек билен, илкинжиниң көнелендигини гөркезйәр. Вагты гечен, көнелен зат болса ёгалмага голайдыр.

9–НҖЫ БАП

Дүнъеви ыбадатхана

¹ Илкинжи әхтиң хем ыбадат дессурлары, дүнъеви ыбадатханасы барды. ² Бир чадыр гурлупды. Мукаддес Жай дийилиән биринжи бөлүмде шемдан, сачак, Худая хөдүрленип гойлан чөреклер боларды. ³ Икинжи тутының аңырсында Иң Мукаддес Жай дийилиән ички бөлүм барды. Алтын бухурдан, бүтинлей гызыл билен гапланан әхт сандыгы бу ердеди. ⁴ Сандыгың ичинде гызылдан ясалан манна габы, Харуның гүллән хасасы, йүзи язгылы даш сахыпалар барды. ⁵ Сандыгың үстүнде гүнәлериң өтүлийән ерине көлеге салып дуран шөхрат керубилери** боларды. Йөне энтек булардан бирин-бирин гүррүң эдип билмейәрис. ⁶ Шейле гурлушда руханылар мыдама чадырың илкинжи бөлүмине гирип, Худая хызматларыны бержай эдйәр. ⁷ Эмма ички бөлүме йылда бир гезек дине баш руханы гирийәр. Ол хем өзи үчин, халкың наданлыктан эден языклары үчин хөдүрлән гурбанының ганы болмаса, гирип билмез. ⁸ Шейлеликте, Мукаддес Рух чадырың илкинжи бөлүми барка, мукаддес ере гидийән ёлуң хениз белли

* 8:11 *Гоңшы* — иң гадымы голязмаларда: «илдеш».

** 9:5 *Керуби* — периште.

дәлдигини гөркезйәр. ⁹ Бу-да хәзирки заман үчин бир мысал болуп, хөдүрленен сылаглар хем гурбанларың ыбадат эден адамың выжданыны кәмилләшдирмеги башарманлыгыны гөркезйәр. ¹⁰ Булар дине ийме, ичме ве дүрли дини ювунмалара дегишли болуп, тәзе дүзгүнің башлангыжына ченли гойлан беден барадакы дессурлардыр.

Месихиң ганы

¹¹ Эмма Месих гелжекки оңат ишлерин баш руханысы болуп гелди. Ол ынсан эли билен ясалмадык, ягны бу ярадылышдан болмадык хас улы, хас кәмил чадырдан гечип, ¹² Мукаддес ере гирип, эркечлерин, гөлелерин ганы билен дәл-де, Өз ганы билен бир гезекде эбеди гутулышы газанды. ¹³ Чүнки эркечлер билен өкүзлерин ганы, хапаларың тәмизлиги үчин гөләнің оларың үстүне сепилйән күли олары мукаддес эдйән болса, ¹⁴ онда Өзүни эбеди Рух аркалы Худая мүйнсүз хөдүрлән Месихиң ганы дири Худая ыбадат этмегимиз үчин бизиң ынсабымызы өлүм гетирйән ишлерден нәче артыкмач тәмизләр! ¹⁵ Шу себәпли хем, Месих биринжи әхт астында эдилен женаятлары багышлатжак болуп, гутулыш газандырян гурбан хөкмүнде өлди, чагырыланлар эбеди мирасы алсынлар дийип, тәзе әхтиң төвеллачысы болды. ¹⁶ Чүнки весъетнаманың бар еринде весъет эдениң өленини субут этмек гереkdir. ¹⁷ Чүнки весъетнама дине бири өленден соң кануныдыр. Весъет эден шинди дирикә, весъетнаманың асла гүйжи болмаз. ¹⁸ Шу себәпли биринжи әхт хем гансыз беркарар эдилмеди. ¹⁹ Муса Мукаддес Кануның хер буйругыны бүтин халка билдиренден соң, гып-гызыл йүни, зуфа отуны, сув билен гөлелерин хем-де эркечлерин ганыны алып, китабың, бүтин халкың үстүне сепип: ²⁰ «Бу Худайың сизе буйран әхтиниң ганыдыр» дийди. ²¹ Шейле хем, чадырың, ыбадатда уланылян әхли гапларың үстүне-де ган сепди. ²² Мукаддес Канун боюнча затларың хеммеси диен ялы ган билен тәмизленйәр. Ган дөкүлмән, багышланма болмаз.

²³Шейлеликте, Гөкде болан затларың нусгаларыны бу гурбанлар билен, йөне Гөкдәки асылларыны булардан го-вы гурбанлар билен тәмизлемек gerekди. ²⁴Чүнки Месих аслың нусгасы болуп, ынсан эли билен ясалан мукаддес ере дәл-де, бизиң үчин Худайың өңүнде гөрүнжек болуп, асыл Гөге гирди. ²⁵Ол баш руханының йылың-йылына кесекиниң ганы билен Иң Мукаддес Жая гиришиниң терсине, Өзүни өвран-өвран хөдүрлемек үчин хем Гөге гирмеди. ²⁶Бейле болса, Ол дүниәниң гурлушындан бәри өвран-өвран өлмели боларды. Эмма инди бир гезекде Өзүни гурбан этмек билен, гүнәни арадан айырмак үчин дөвүрлериң ахырында гөрүнди. ²⁷Бир гезек өлүп хем он-дан соң хөкүм эдилмек ынсанларың язгыдында нәхили бар болса, ²⁸шонун ялы, Месих хем көп адамларың гүнә-лерини гөтермек үчин, бир гезек гурбан эдилди. Эмма ол икинжи гезек гүнәни гөтермек үчин дәл-де, Өзүне гараш-янлара гутулыш гетирмек үчин гөрнер.

10—НЖЫ БАП

Иң соңкы гурбан

¹Мукаддес Канун гелжекки онат затларың аслы дәл-де, көлегесидир. Шу себәпли хер йыл үзнүксиз хөдүрленен шол бир гурбанлар билен Худая якынланлары хич хачан кәмиллиге етирип билмез. ²Етирип билседи, онда гурбан хөдүрлемек бес эдилмезмиди? Чүнки ыбадат эденлерде бир гезек гүнәден тәмизлененден соң, инди гүнә аңы гал-мазды. ³Эмма ол гурбанлар гүнәлериң барлыгыны хер йыл яда саяр. ⁴Чүнки өкүзлериң, эркечлериң ганы билен гүнәлериң айрылмагы мүмкин дәлди. ⁵Мунуң үчин Месих дүниә гелйәркә диййәр: «Гурбан, совгат ислемән, Маңа бир беден тайярладың. ⁶Әхли якылян совгатлары, гүнә үчин хөдүрленийән гурбанлары халамадың. ⁷Шонда Мен дийдим: Канун китабында Мен хакда язылышы ялы, Сениң исле-гиңи бержай этжек болуп, Эй Худайым, ине, Мен гелдим».

⁸ Озал Кануна гөрә хөдүрлененлер хакда «гурбанлары, совгатлары, әхли якылян совгатлары, гүнә үчин хөдүрлен-йән гурбанлары ислемедиң, халамадың» дийди. ⁹ Соңра-да «Әй Худай, Сениң ислегиңи бержай этжек болуп, ине, Мен гелдим» дийди. Шейдип, Месих икинжини беркарар этмек үчин, биринжини арадан айырыр. ¹⁰ Биз бу ислег боюнча Иса Месихиң бедениниң бир гезек хөдүрленмеги билен мукаддес эдилдик. ¹¹ Хер бир руханы болса гүнузын дуруп, гулук эдип, гүнәлери асла ювуп билмейән шол бир гурбанлары өвран-өвран хөдүрлейәр. ¹² Эмма Месих гүнәлериң дерегине хемишлик үчин диңе бир гурбан хөдүрләнән соң, Худайың сагында отурды. ¹³ Шондан бәри хем душманларының Өз аякларының астына басганчак эдилмегине гарашяр. ¹⁴ Чүнки мукаддес эдиленлери диңе бир гурбан билен хемишлик кәмиллиге етирди. ¹⁵ Мукаддес Рух хем бу хакда бизе гүвә гечйәр. Илки: ¹⁶ «Рәб: Ол гүнлерден соң олар билен баглажак әхтим будур диййәр: Канунларымы оларың йүрегине гоюп, булары аңларына язарың» диййәр. ¹⁷ Онсоң: «Инди оларың гүнәлерини, канунсызлыкларыны яда салмарың» диййәр. ¹⁸ Буларың багышланан еринде, инди гүнә үчин гурбан болмаз.

Умыдымызы берк саклалың

¹⁹ Шоңа гөрә, әй доганлар, Исаның ганы билен тутудан гечмәге, ягны Өз бедениннен бизе ачан тәзе хем дири ёлундан мукаддес ере гирмәге бизде гайрат бардыр. ²⁰ Худайың өйүне жогапкәр улы Руханымыз хем бардыр. ²¹ Шоңа гөрә, йүрегимиз эрбет ынсапдан тәмизленип, беденлери-миз тәмиз сув билен ювлуп, иманың берен ынамы билен чын йүрекден Худая якынлашалың. ²² Умыдымызың ыкра-рыны берк саклалың. ²³ Чүнки ваданы берен Худай ынам-дардыр. ²⁴ Бирек-биреги сөйги, оңат ишлер үчин гайрата галдыржак болалың. ²⁵ Кәбирлериниң эндик эдиши ялы, йыгнанышмагы гойман, гайтам, ол гүнүң голайлаянлыгыны нәче гөрсеңиз, шонча-да бири-биримизи рухландыралың.

²⁶ Чүнки хақыкаты биленимизден соң, билгешлейин гүнә этсек, гүнәлер үчин инди гурбан галман, ²⁷ дине гарашылан хөкүмң ховпы, душманлары ювутжак гызгын от галар. ²⁸ Мусаның кануныны рет эден адам, ики я үч гүвәниң сөзи билен рехимсиз өлйәр. ²⁹ Худайың Оглуны басалан, өзүни мукаддес эден әхтиң ганыны мукаддес хасапламадык, мерхемет Рухуны рысва эден адам мундан нәче агыр жеза сезевар болар өйдйәрсиниз? ³⁰ Чүнки биз, «Өч Мениңкидир, алмытыны Мен бержек», ене-де «Реб Өз халкының үстүнден хөкүм чыкарар» Диени танаярыс. ³¹ Дири Худайың элине дүшмек элхенчдир! ³² Сиз болса ягтылыга чыканыңыздан соң, гөргүләр билен улы гөреше дөз гелен илки гүнлериңизи яда салың. ³³ Сиз бир тарапдан ач-ачан сүтемләр хем мушакгатлара сезевар эдилдиниз, бир тарапдан хем шейле ягдайлара учранлара ёлдаш болдуңыз. ³⁴ Чүнки сиз хем туссаглыкда чекен дертлериме* шәрик болдуңыз, хем-де өзүңизин оңат, дурумлы малыңызың барлыгыны билип, малларыңызың таланмагыны бегенч билен унадыңыз. ³⁵ Шейлеликде, гайратыңызы элден бермән, онуң сылагы улудыр. ³⁶ Чүнки Худайың ислегини бержай эденизден соң вада говшар ялы, сабыр сизе гереклидир. ³⁷ Чүнки аз салымдан соң: «Гелжек гелер, гижә галмаз. ³⁸ Мениң догры адамым иман билен яшар. Эгер-де ыза чекилсе, Мен оны халамарын». ³⁹ Биз ыза чекилип, хеләк-ленийәнлерден дәл-де, иман эдип гутуляндардандырыс.

11–НҖИ БАП

Иман

¹ Иман болса, умыт эдилен затлара бил багламак, гөрүнмейән затлара ынамдыр. ² Аталарымыз Худайың берекеласыны шунуң билен газандылар. ³ Биз әлемиң Худайың

---

* 10:34 *Туссаглыкда чекен дертлериме* — иң гадымы голязмаларда: «туссагларың дертлерине».

буйругы билен ярадыландыгына, шейле хем гөрүнйән затларын гөрүнмейән затлардан дөрәндигине иман аркалы дүшүнйәрис. ⁴Хабылың Худая Кабылыңкыдан говы гурбан хөдүрлемеги иман аркалы болды. Ол иман билен догры адам болуп, Худайың берекелласыны газанды. Чүнки Худай онуң хөдүрлән сылагларыны кабул этди. Шейлеликте, Хабыл өлен хем болса, иман аркалы хәзир-де геплейәр.

⁵Ханок өлүми гөрмез ялы, иман аркалы ёкары алынды, хич ким оны тапып билмеди. Чүнки Худай оны ёкары алыпды. Ёкары алынмазындан озал, онуң Худай тарапындан халанянылыгына гүвә гечилди. ⁶Иман этмезден, Худай тарапындан халанмак мүмкин дәлдир. Худая якынлашан Онуң барлыгына, Өзүни агтарянлары сылаглажакдыгына иман этмелидир.

⁷Иман аркалы Нух энтэк гөрүлмедик вакалар хакда Худайдан дуйдурыш аланда, Худайдан горкуп, ичерсиниң гу-тулмагы үчин бир гәми ясады. Шонуң билен дүнйә хөкүм этди, имана даянан догрулыгың мирасдары болды. ⁸Ыб-райым иман аркалы мирас алан юрдуна гитмәге чагырыланда, бу сөзе гулак асып, нирә баряныны билмән ёла дүшди. ⁹Ол иман аркалы бир ят адам хөкмүнде вада эдилен юртда орнашды. Шол вада шәрик мирасдарлар болан Ысхак ве Якуп билен биле чадырларда яшады. ¹⁰Чүнки ол уссасы, гуружысы Худай болан берк эсаслы шәхере гарашарды.

¹¹Сара, яшы өтен хем болса, гөврели болмага иман аркалы кувват тапды, чүнки ол вада берен Худайы ынамдар сайды. ¹²Шейдип хем тәк бир адамдан, өзем өли ялы биринден көплүкте Гөкдәки йылдызлар ялы, деңиз кенарындакы чөгелер ялы сансыз-сажаксыз зүрят өнди.

¹³Бу адамларын бары өлйәнчә имандан дәнмеди. Вада эдиленлере говушман, олары узакдан гөрүп, хош гаршылап, өзлериниң ер йүзүнде ят хем мысапырдыкларыны боюн алдылар. ¹⁴Бейле геплейәнлер өзлериниң бир ватан агтаряндыгыны ачык гөркезйәрлер. ¹⁵Аслында олар чыкып

гайдан юртларыны ятлаян болсалар, онда ызларына дөн-мәге пурсатлары боларды. ¹⁶ Эмма олар хас говусыны, ягны асмандакы ватаны арзувлаярдылар. Шонуң үчин Худай Өзүни оларың Худайы дийип атландырмакдан утанмаяр. Чүнки олар үчин бир шәхер тайярлады.

¹⁷ Ыбрайым сыналанда, иман аркалы Ысхагы гурбан хөкмүнде хөдүрледи. ¹⁸ Вадалары алан, хакында «сениң нес-лиң Ысхак билен довам эдер» дийлен шол ялңыз оглуны хөдүрледи. ¹⁹ Ыбрайым Худайың өлүлери хем дирелтмеги башаржагына пикир этди, шоңа гөрә хем алапат шекилинде Ысхагы өлүмден алып галды. ²⁰ Иман аркалы Ысхак хем гелжек затлар хакда Якуп ве Ысува ак пата берди. ²¹ Якуп өлүп барярка Юсубың огулларының икисине-де иман аркалы ак пата берди, хасасының башына сөөнип, Худая сежде этди. ²² Юсуп хем өлүп барярка, Ысрайыл огулларының Мүсүрден чыкжагыны иман аркалы агзап, өз сүңклери хакда буйрук берди. ²³ Муса доглана, эне-атасы оны иман аркалы үч айлап гизлин сакладылар, олар огланың гөрмегейдигини гөрүп, патышаның перманындан горкмадылар. ²⁴ Муса улаланда, Фараоның гызының оглы дийип таналмакдан иман аркалы боюн гачырды. ²⁵ Ол аз салым гүнәниң сапасыны сүрмекден, Худайың халкы билен биле хорлук гөрмеги говы гөрди. ²⁶ Месих уgrundа чекен сүтемини Мүсүриң хазыналарындан улы байлык сайды. Чүнки ол өз алжак сылагына гараярды. ²⁷ Патышаның газабындан горкман, иман аркалы Мүсүри терк этди. Гөрүнмези гөрени үчин берк дурды. ²⁸ Илкинжи догланлары өлдүр-йән перишдәниң ысрайыллылара эл дегирмезлиги үчин, Муса иман аркалы Песах гурбанының өлдүрилмегини, гапылара ган сепилмегини буюрды. ²⁹ Ысрайыллылар иман аркалы Гызыл деңизден гурак ерден гечйән ялы гечдилер. Мүсүрлилер хем муңа сынанышып гарк болдулар. ³⁰ Ысрайыллылар еди гүнлөп Эриханың дашындан айлананларындан соң, иманлары аркалы диварлар йыкылды. ³¹ Рахав кемчин ичалылары иманы аркалы достлуклы гаршыланы

үчин, иман гетирмедиклер билен биле хеләк болмады. ³² Башга нәме айдайын? Чүнки Гидеон, Барак, Шимшон, Ефтах, Давут, Самуел ве пыгамберлер хакдакылары айтмага вагтым естерлик дәл. ³³ Олар иман аркалы энчеме патышалыгы еңдилер, адалаты эмеле гетирдилер, вадалара етдилер, арсланларың агзыны багладылар. ³⁴ Одуң гүйжүни сөндүрдилер, гылыжың йитилигинден гачып гутулдылар, эжизликден гүйч алдылар, сөвешде кувватланып, ят гошунлары дерби-дагын этдилер. ³⁵ Аяллар дирелен өлүлерини ызына алдылар. Бейлекилер болса хас оңат дирелише етжек болуп, бошадылмагы кабул этмән гыналдылар. ³⁶ Биртопарлары хем кемситмелере, гамчыланмалара сезевар болды, бейлекилер хем зынжырлар билен багланып туссаг эдилди. ³⁷ Олар дашландылар, бычгыландылар, гыналдылар, гылычдан гечирилип өлдүрилдилер. Гоюн дерисини, гечи хамыны гейип сергезданчылык чекдилер, мэтэчлик, мушакгат, хорлук гөрдүлер. ³⁸ Дүңйө оlara лайык дәлди. Олар чөллерде, дагларда, говакларда, Ериң көвеклеринде авара болуп гездилер. ³⁹ Оларың бары иман аркалы Худайың берекелласыны газанан хем болса, вада эдилен зада говушмады. ⁴⁰ Чүнки олар бизден айры көмиллиге етмез ялы, Худай бизиң үчин бир хас говы зады тайярлапды.

12—НЖИ БАП

Реб сөйяәнини тербиелейәндир

¹ Ине, бизи гуршап алан шейле улы гүвәлер булудынын барлыгына гөрә, хер хили йүки, бизи аңсатлык билен бүрән гүнәлери ташлап, өңүмизде гойлан ярышда сабырлы ылгалың. ² Гөзүмизи иманымызың Оңбашчысы, Кәмиллешдирижиси Иса дикелиң. Ол өңүне гойлан бегенч угрунда утанжы әсгермән, хачдакы өлүме дөз гелип, Худайың тагтының сагында отурды. ³ Арып, рухдан дүшмез ялы, гүнәкәрлериң бейле улы гаршы дурмаларына чыдан Иса хакда ойланың. ⁴ Гүнә гаршы сөвешинизде сиз

энтек ганыңыз дөкүлйәнчә гаршылык гөркезмедиңиз. ⁵ Огуллара: «Оглум, Реббин тербие бершини әсгермезлик этме, Ол саңа кәйәнде рухдан дүшме!» дийип айдылышы ялы, өзүңизе берлен бу өвүди-де унутдыңыз. ⁶ «Чүнки Реб сөййәнини тербиелейәндир, Огуллыга кабул эденини чаляндир». ⁷ Тербиеленмек угрунда кынчылыклар чыда-ярсыңыз. Худай сизи Өз оглы кимин тутяр. Чүнки хайсы огла атасы тербие бермейәр? ⁸ Эгер-де хер кесиң алян тербиеси сизде ёк болса, онда сиз огул дәл-де, никасыз доглан огланларсыңыз. ⁹ Мундан башга-да бизе тербие берен дүнъеви аталарымыз барды, биз олары сыладык. Шейле болса, онда рухлар Атасына көпрәк табын болуп яшамалы дәлми?

¹⁰ Аталарымыз бизи өз оңлайышларына гөрә, аз салымлык тербиеләрдилер, йөне Худай Өз мукаддеслигине шәрик болмагымыз үчин, бизиң хайрымыза тербие берйәр. ¹¹ Хер хили тербие берилмек өңүрти шатлыклы зат дәл-де, гайгылы зат болуп гөрүнйәндир. Йөне бу соңра шейле етишдириленлер үчин догрулыгың дынчлык мивесини өндүрйәндир. ¹² Шонуң үчин говшак эллериңизи галдырың, эпилен дызларыңызы язың! ¹³ Агсак аяк ёлдан чыкман, шыпа тапар ялы, аякларыңыз үчин гөни ёллар ясаң.

Худайы рет этмәң

¹⁴ Хеммелер билен парахатчылыкда яшамак, мукаддес болмак үчин тагалла эдин. Мукаддес болман, хич ким Ребби гөрүп билмез. ¹⁵ Дыкгат эдин, хич ким Худайың мерхеметинден махрум галмасын. Бир ажы көк гөгерип, сизи ынжалыксыз этмесин, көп адамлар мунуң билен хапаланмасын. ¹⁶ Хич ким зынахорлык этмесин, новбахарлык хакыны бир табак аша сатан Ысув ялы Худая хорматсыз болмасын. ¹⁷ Сиз билйәнсиңиз, ол соңра хем ак патаны мирас алмак иследи, йөне рет эдилди. Ак пата алмак үчин гөзяш дөксе-де, Онуң карарыны үйтгедип билмеди. ¹⁸ Сиз отлар ичинде янян, йөне эл дегрип болян дага,

гараңкылыга, түмлүгө, харасада, ¹⁹ чакылык сурнайынын овазына, сөз сөзлейэн сесе голайлашан дөлсиниз. Ол сеси эшиденлер өзлерине икиленч сөз айдылмасын дийип ялбардылар. ²⁰ Чүнки дага бир хайван хем галташса, дашлансын диен буйруга чыдап билмедилер. ²¹ Гөрнүш шейле горкунчды велин, Муса: «Мен гаты горкярын, сандыраярын» дийипди. ²²⁻²⁴ Сиз болса Сион дагына, дири Худайың шәхери болан асмана дегишли Иерусалиме, шагалаңлы үйшмелендәки он мүнлерче перишдә, атлары Гөкдә язылан новбахарларың йыгнагына голайлашдыңыз. Хеммәнин казысы Худая, кәмиллиге етен догры адамларың рухларына, тәзе әhtiң төвеллачысы Иса, Хабылыңкыдан оңат геплейән сепилиш ганына голайлашдыңыз. ²⁵ Булары айдяны рет этмежек болун. Чүнки олар өзлерине ер йүзүндә дуйдурыш берени рет эденлериндә, нәхили гачып гутулып билмедик болса, Гөкдән дуйдурыш берендән йүз дөндерсек, бизиң гачып гутулмажагымыз хас хем айдыңдыр. ²⁶ Шол вагтлар Онуң сеси Ери титредипди, йөне Ол инди, «Ене бир гезек диңе бир Ери дәл, Гәги-дә титредерин» дийип сөз берди. ²⁷ «Ене бир гезек» диен сөз титремез затларың галмагы үчин, титрейәнлерин, ягны ярадылан затларың арадан айрылжагыны аңладяр.

²⁸ Шейлелик билен, ыранмаз патышалыга говшанлыгымыз үчин шүкүр эделиң. Шейдип, Худайың халажак ёлы билен, таквалык хем горкы билен Оңа гуллук эделиң. ²⁹ Чүнки Худайымыз ийижи отдур.

13—НҖИ БАП

Худайың халаян гурбанлары

¹ Догаң сөйгүси ызыгидерли болсун. ² Мыхмансөрлиги унутмаң. Чүнки мыхмансөрлик билен, перишдедигини билмән, кәбир адамлар перишделери мыхман алдылар. ³ Туссагдакылары, өзүңиз хем олар билен биле туссагда ялы яда салын. Хорлук чекйәнлери, өзүңиз хорланян ялы

яда салың. ⁴Хеммелер ника хормат гойсун, дүшек гүнә билен хапаланмасын. Чүнки Худай ахлаксызлары, зына-хорлығы хөкүм эдер. ⁵Яшайшыңыз пул сөйгүсинден узак болсун. Бар затларыңызга канагат эдин. Чүнки Худай: «Сени хергиз терк этмерин, Сени хергиз ташламарын» диендир. ⁶Шоңа гөрә хем биз батырлык билен шейле диййәрис: «Реб мениң көмекчимдир, мен горкмарын. Бендеси маңа нәме эдип билжек?» ⁷Худайың сөзүни өзүңизе айдан ёлбашчыларыңызга ятлаң. Оларың яшайшының хасылына середип, иманларындан гөрелде алың.

⁸Иса Месих дүйн хем, шу гүн хем, эбедилик хем үйт-гевсиздир. ⁹Сайры, өзге таглыматлара өзүңизе сүйретмәң. Чүнки йүрегиң нахарлар билен дәл-де, Худайың мерхементи билен беркидилмеги оңатдыр. Нахара даянанлар хич бир хайыр гөрән дәлдир. ¹⁰Бизиң бир гурбанлык эдилйән еримиз бардыр, йөне ыбадат чадырына хызмат эдйәнлериң ондан иймәге хакы ёкдур. ¹¹Баш руханы хайванларың ганыны гүнә үчин хөдүрленен гурбан хөкмүнде Иң Мукаддес Жая гетирйәр, йөне оларың маслыгы дүшелгеден дашарда якыляр. ¹²Шоңа гөрә, Иса хем халкы Өз ганы билен мукаддес этжек болуп, шәхер дервезесинден дашарда өлди. ¹³Шонуң үчин биз хем Онуң угрунда сүтемлере дөз гелип, дүшелгеден дашары Онуң янына гиделиң. ¹⁴Чүнки бизиң бу ерде бакы шәхеримиз ёк, биз гелжеккини агтарярыс. ¹⁵Шу себәпли Иса аркалы Худая элмыдам өвги гурбанларыны, Онуң адыны ыкпар эдйән додакларың мивесини хөдүрләлиң. ¹⁶Ягшылык этмеги, барыңызга бейлекилер билен пайлашмагы унутмаң. Чүнки Худай шу хили гурбанлары халаяндыр.

¹⁷Ёлбашчыларыңызга сөзүне гулак асың, олара жаныңыз хакда хасабат бержеклер хөкмүнде табын болуң. Чүнки олар гөзегчилик эдйәндир. Олар бу везипелерини ахы-нала билен дәл-де, — мунуң сизе хайры болмаз — эйсем, шатлык билен ерине етирер ялы, олар табын болуң. ¹⁸Бизиң үчин дога эдиң. Биз өзүмизиң сап ынсаплы, хер

бабатда оңат гезмеги ислейэндигимизи билйәрис. ¹⁹ Мениң сизиң яныңызга тиз өврүлмегим үчин дога этмегиңизи айратын хайыш эдйәрин. ²⁰ Гоюнларың улы Чопаны болан Реббимиз Исаны эбеди әхтиң ганы билен өлүмден дирелден паракатлык Худайы, ²¹ Өз халаныны Иса Месих аркалы сизде* амала ашырып, Өз ислегини ерине етирмегиңиз үчин, сизи әхли оңат ишде кәмиллешдирсин. Месихе эбедилик шөхрат болсун!

²² Доганлар, сизден хайыш эдйәрин, мениң бу өвүдимикын гөрмән, чүнки сизе диңе бир гысга хат яздым. ²³ Доганымыз Тимотеосың бошадыланындан хабарыңыз болсун. Гелен бадына, мен онуң билен биле сизи гөрмәге барарын. ²⁴ Ёлбашчыларыңызың хеммесине, бүтин мукаддеслере салам айдың. Италиялылар сизе салам айдяр. ²⁵ Худайың мерхемети сизиң барыңыз билен болсун! Омын.

---

* 13:21 *Сизде* — иң гадымы голязмаларда: «бизде».